

Colbert Nation:

En metafor för den retoriska situationen i den nya
mediaåldern?

Abstrakt

Stephen Colberts tal på Vita Husets korrespondentmiddag 2006 väckte stor uppståndelse tack vare dess budskap och talets snabba utspridning i de nya medierna. Denna uppsats analyserar talets kontext och innehåll för att bedöma huruvida Colberts tillvägagångssätt var passande. Analysen görs med hjälp av Bitzers teori om den retoriska situationen och partesmodellen. Först analyseras talets retoriska problem, publik och begränsningar ur både det lilla och stora sammanhanget. Därefter analyseras talets *dispositio*, *intellectio*, *inventio*, *elucutio* samt *actio* och *pronutatio* för att få bättre insyn i talets innehåll. Analysens resultat visar att Colbert utnyttjade sin lilla publik för att underhålla och informera den större publiken samt utveckla diskursen kring talets ämnen. Colberts tal och uppsatsens analys visar hur uppfattningar om vad som är ett lyckat tal håller på att utvecklas och hur nutida retoriker kan påverkas av de kommunikationsmöjligheter som de nya medierna erbjuder.

Nyckelord: Retorik, Stephen Colbert, Bitzer, George W. Bush, den retoriska situationen, partesmodellen, nya medier, satir

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	2
1.2	Syfte.....	4
1.3	Teori.....	5
1.3.1	Retorik	6
1.4	Metod.....	7
2	Den retoriska situationen	8
2.1	Problemet.....	8
2.1.1	Det lilla sammanhanget	8
2.1.2	Det stora sammanhanget.....	9
2.2	Publiken.....	10
2.2.1	Det lilla sammanhanget	11
2.2.2	Det stora sammanhanget.....	12
2.3	Begränsningar.....	14
2.3.1	Det lilla sammanhanget	14
2.3.2	Det stora sammanhanget.....	15
3	Partesmodellanalys	17
3.1	Dispositio.....	17
3.2	Intellectio	29
3.3	Inventio	30
3.4	Elocutio.....	32
3.5	Actio och pronutatio	36
4	Slutsatser och diskussion	39
5	Referenser	42
5.1	Tryckta källor	42
5.2	Otryckta källor.....	42
5.3	Bilagor	46
5.3.1	Talet.....	46

1 Inledning

Den amerikanska politiska diskursen har förändrats avsevärt under de senaste åren med uppkomsten av de nya sociala medierna såsom bloggar, youtube, facebook och twitter. Nu finns det nästan obegränsade sätt att söka information om aktuell politisk debatt, och denna utveckling har manifesterat sig tydligast i yngre personer som mest får sina nyheter från iPhone-applikationer, bloggar och komediprogram. Trots dessa nya medier, är det fortfarande kabelnyheterna som är den främsta nyhetskällan för många amerikaner. En växande uppfattning bland yngre – och många äldre – amerikaner är att de största kabelnyhetsprogrammen präglas av antingen en liberal eller konservativ partiskhet. Uppfattningen är att dessa program ” show us the world not as it is, but as partisans (and loyal viewers) at either end of the political spectrum would like it to be” och samma program är ” part of a pervasive ethos that eschews facts in favor of an idealized reality” (Koppel, 2010)¹. Gränsen mellan nyheter och ideologisk retorik har blivit suddigare än någonsin. Detta har lett till en slags desillusionering bland många amerikaner när det gäller vilka nyhetsankare de sätter störst tilltro till. Helt enkelt, vart ska man vända sig?

Svaret för en växande antal amerikaner har kommit i formen av nyhetssatirprogram som *The Colbert Report* och *The Daily Show*. Sådana program är inte bara roliga, de fungerar även som en form av konstruktiv social och politisk kritik. Stephen Colberts tv-program kan uppfattas som en typ av ironisk politisk diskurs och är ett lysande exempel på vad som kan beskrivas som nutida amerikansk politisk satir. På sitt program spelar Colbert rollen av en överdrivet åsiktsfull, självgod, konservativ-höger politisk förståsigpåare som alltid har rätt. Stephen Colberts persona driver med den ideologiska retorik som kännetecknar många personlighetsdrivna politiska tv-program på ett sätt som byggs nästan helt på

¹ Om inget sidonummer anges är det eftersom citatet hämtades från en hemsida utan sidonummer

ironi. Programmet började sändas i 2005, och Colberts snabbt växande popularitet ledde till hans inbjudan till Vita Husets korrespondentmiddag 2006 som kvällens keynote-talare.

Å ena sidan fick Colberts framträdande på korrespondentmiddagen tillintetgörande recensioner från de eliter som befann sig på middagen. Colberts kontroversiella smädelse av President Bush och hans vägran att acceptera etablissemang-pressens företrädare ledde till ett kyligt mottagande från nästan alla i rummet, och i början fick talet lite bevakning i pressen. Å andra sidan fick framträdandet en överväldigt positiv respons från youtube tittare och andra nya sociala medier. Enligt youtube, ”41 clips of the speech had been viewed a total of 2.7 million times in less than 48 hours” efter talet hölls (Cohen, 2006). Berömmet för Colberts framträdande och talets budskap var enormt. Online-bloggar och nyhetskällor lovprisade Colbert som en ” ”New American Hero” som gav ”one of the bravest, most subversive performances in memory” som ska bli ”a huge marker when people look back on the Bush era” (Huffington, 2006). Bloggar kommenterade att framträdandet var ”one of the most revealing moments I've ever seen in American politics ” och att ”It was Colbert's crowning moment... Colbert's jokes attacked not just Bush's policies, but the whole drama and language of American politics, the phony demonstration of strength, unity and vision” (ibid). Det stora intresset för talet i de nya medierna ledde till ökad bevakning och livlig debatt i samma etablissemang-press som bara några dagar tidigare hade mer eller mindre struntat i Colberts framträdande.

Dessa delade åsikter om talet leder till frågan: kan Colberts tal på korrespondentmiddagen anses som en passande respons på den retoriska situationen? De nya sociala medierna har vidgat den retoriska situationens omfattning på många sätt, och det ska bli intressant att analysera Colberts framträdande med detta i åtanke. En sådan analys är viktig eftersom den kan leda till en ökad förståelse för den amerikanska politiska diskursen, vår uppfattning om nutidens retoriska situation och hur politisk satir fungerar retorisk i allmänhet.

1.1 Bakgrund

Varför har jag valt att analysera just detta tal? *The Colbert Report* har sänts sedan 2005, så det finns visserligen inte någon brist på material. Förutom Vita Husets korrespondentmiddag, har Colbert också hållit ett antal andra välkända offentliga tal. I september 2010 vittnade Colbert inför kongressen (som rollfiguren Stephen Colbert) om hans deltagande i United Farms Workers "Take Our Jobs" program där Colbert arbetade bredvid invandrararbetare i New York (Zak, 2010). En månad senare deltog Colbert – igen som sin persona – i "The Rally to Restore Sanity and/or Fear" på National Mall i Washington D.C., där det uppskattades att massmötet drog över 215000 åskådare (Montopoli, 2010). Trots en imponerande meritförteckning, är det fortfarande talet på Vita Husets korrespondentmiddag som han är mest välkänd (eller okänd) för.

Att de som befann sig på middagen och de som inte gjorde det uppfattade talet på helt olika sätt gör det ännu svårare att bedöma om talet kan betraktas som succé eller inte. Kan Colberts tillvägagångssätt rättfärdigas? Är det den lilla eller stora publiken som väger tyngst i denna nya mediaålder? Är de som inte var närvarande vid middagen ens del av den retoriska publiken? Man kunde ställa hur många frågor som helst. En lösning på denna problematik blir lättare att åstadkomma om man analyserar Colberts tal med flera frågor i åtanke, till exempel: Vad var Colberts avsikter? Vilken publik riktade sig talet till? Vilka begränsningar behövde Colbert anpassa sig till? Sådana frågor lämpar sig för en retorisk analys med Bitzers teori om den retoriska situationen som teoretiskt ramverk. En genomgående analys enligt Bitzers teori gör det lättare att bedöma om Colberts framträdande kan anses som en passande respons eller inte. Det är oundvikligt att slutbedömningen blir subjektiv med tanke på analysobjektet. Trots detta blir analysens slutsatser och lärdomar lärorika ändå och kan bidra med något nytt till vår förståelse för nutidens retoriska situation och hur politisk satir fungerar retorisk.

En analys av den retoriska situationen kan säga mycket om talets syfte och kontext, men det är också viktigt att analysera själva innehållet i talet. Colberts framträdande är ett satiriskt och humoristiskt smädelsetal som använder ironiskt beröm för att svartmåla både Bush och etablissemang-pressen. Fast talet kan klassificeras som smädelsetal, indelas det inte i de klassiska huvudpunkterna

inledning, härkomst, stad, förfäder, uppväxt, livsgärning, jämförelse och *avslutning* (Erikson, 2002: 70-72). Talet innehåller enstaka delar av ett klassiskt smädelsetal, men när fler delar saknas än ingås behövs en annan analysmodell. Därför blir en analys som utgår från den retoriska processens klassiska faser *dispositio, intellectio, inventio, elucutio* samt *actio och pronutatio* effektivare. Denna del av uppsatsen kompletterar analysen av den retoriska situationen och bidrar till uppsatsens helhetssyn på Colberts framträdande. Uppsatsens slutsatser blir också giltigare om fler aspekter av framträdandet tas upp.

1.2 Syfte

Uppsatsen har ett förståelseinriktat syfte, vilket betyder att den vill undersöka de bakomliggande motiven till Colberts tal, talets kontext, själva talet och om talet kan anses som retoriskt effektivt. Varför detta tal? Politisk satir är hetare än någonsin i USA, och Colbert anses av många som landets populäraste politiska satiriker. När Amerikas populäraste politiska satiriker får chansen att hålla ett smädelsetal mitt i landets maktcentrum med presidenten och andra eliter som publik, är det självklart att det Colbert säger blir intressant ur ett retoriskt perspektiv. Nya insikter kan vinnas. Jag tror att vår uppfattning om vad en retorisk publik (enligt Bitzer) egentligen är håller på att utvecklas med uppkomsten av de nya medierna som youtube, bloggar och så vidare. Tyder Colberts tal på vilken publik möjligtvis väger tyngst i denna nya mediaålder? Uppsatsen kan bidra som ny kunskap i detta avseende. I grund och botten vill jag undersöka talets syfte, kontext, uppbyggnad och framförande för att få nya insikter om nutidens retoriska situation och hur politisk satir fungerar retorisk. Med allt detta i åtanke blir det lättare att svara på uppsatsens huvudforskningsfråga, som redogörs nedan.

Är Stephen Colberts tal på Vita Husets korrespondentmiddag 2006 en passande respons till den retoriska situationen?

Under analysens gång framträder naturligtvis ett antal andra frågor, men till slut är det denna huvudforskningsfråga som är uppsatsens röda tråd.

1.3 Teori

För att kunna analysera talet utifrån ett helhetsperspektiv använder jag två retoriska analysbegrepp: den retoriska situationen och partesmodellen. Bitzers teori om den retoriska situationen hittar sitt ursprung i artikeln med samma namn ("The Rhetorical Situation" på engelska). Enligt Bitzer:

Rhetoric is a mode of altering reality, not by the direct application of energy to objects, but by the creation of discourse which changes reality through the mediation of thought and action. The rhetor alters reality by bringing into existence a discourse of such a character that the audience, in thought and action, is so engaged that it becomes mediator of change (Bitzer, 1968: 4).

Varje retorisk situation utgörs av tre element, nämligen problemet, publiken och begränsningarna. Ett problem är "an imperfection marked by urgency; it is a defect, an obstacle, something waiting to be done, a thing which is other than it should be" (ibid: 6). Men Bitzer tror att ett problem bara är retorisk om det kan positivt modifieras genom diskurs, som är skriven eller talad kommunikation eller debatt. Då finns det publiken. En *retorisk* publik består av "those persons who are capable of being influenced by discourse and of being mediators of change" (ibid: 8). Man måste kunna agera på ett sätt som direkt är relevant till problemets förbättring för att kunna anses som en medlem av den retoriska publiken. Tredje elementet är begränsningar, som består av "persons, events, objects, and relations which are parts of the situation because they have the power to constrain decision and action needed to modify the exigence (problemet)" (ibid). Det är inom dessa begränsningar som retorik skapas och avanceras. Retorikerns bedömning av dessa tre element leder till en passande respons. Som namnet tyder på, är en passande respons retorisk diskurs som effektivt anpassar sig till den retoriska situationen.

Enligt den antika retoriken ska man använda partesmodellen när man skriver ett tal. Min analys använder sig av partesmodellens *dispositio*, *intellectio*, *inventio*, *elocutio* samt *actio* och *pronutatio*. *Memoria* ("att minnas") och *emendatio* ("att korrigera") lämnas ut eftersom de inte är relevanta för min analys. För enkelhetens skull redogör jag för Sigrells beskrivning av partesmodellanalysen eftersom den liknar min egen analys uppläggnings:

Under rubriken *dispositio* ser jag på talets disposition, under *intellectio* på vilka syften sändaren kan ha velat uppnå och hur han har anpassat dem till den aktuella kommunikationssituationen, under *inventio* på talets argument och politiska innehåll för sändarens syfte. Under *elocutio* ser jag på de språkval sändaren gjort för att förmedla talets innehåll och under *actio och pronutatio* på det sätt med vilket språkvalen förmedlas (Sigrell, 2001: 319).

Partesmodellen är den klassiska retorikens karta och kompass, så det känns lämpligt att använda modellen för att grundligt analysera Colberts tal ur ett retoriskt perspektiv. En analys av den retoriska situationen hjälper till att förstå omständigheterna som omger talet, medan partesmodellen bidrar till analysen av talet själv.

1.3.1 Retorik

Det finns ingen allmänt accepterad definition av ämnet retorik. Följaktligen är det möjligt att anpassa definitionen till ens egna kommunikativa avsikter. Det är viktigt att påpeka att retoriken innehåller flera aspekter. Oivind Andersen argumenterar för en tredelad uppdelning, nämligen;

Rhetorica docens (retorisk teori), *Rhetorica utens* (retorisk praktik) och slutligen *Rhetorica studens* (retorisk analys). Inom den förstnämnda handlar det om att lära sig hur man på bästa sätt övertygar. Den andra om vad som sägs och den tredje försöker förklara hur budskapet är konstruerat för att övertyga (Eriksson, 2010).

Uppsatsens *rhetorica docens* är Bitzers teori och partesmodellen. Dessa teoretiska modeller utgör ramverket för min *rhetorica studens* av Colberts *rhetorica utens*, nämligen själva talet. När det gäller denna uppsats utgår jag från Hellspongs mångtydiga definition av retorik:

Dels och primärt syftar det på en lära om det offentliga talets betingelser och teknik. Men i överförd mening kan ordet också stå för själva utövandet av talarkonsten, särskilt i dess mer genomarbetade och tekniskt medvetna former. Till sist kan ordet också syfta på en dimension hos det mänskliga talet, nämligen dess förmåga att tjäna som socialt påverkningsmedel (Hellspong, 2004: 13-14).

Denna definition sammanfattar mer eller mindre Colberts framträdande. Om Colbert lyckades eller inte återstår att se, men det är bra att ha denna definition i åtanke när man läser uppsatsen.

1.4 Metod

Uppsatsens empiri uppdelas i två huvuddelar som gynnar varandra samt en slutdiskussion som tar hänsyn till den föregående analysen. I första huvuddelen ska jag analysera Colberts tal med Bitzers teori om den retoriska situationen som teoretisk ramverk. Bitzers teori framhäver att varje retorisk situation utgörs av tre element: problemet, publiken och begränsningar. Följaktligen utgår min analys från dessa tre element. Analysen av varje element uppdelas i två delar som betraktar talet utifrån både det lilla och stora sammanhanget. Enligt Bitzer, föreskriver den retoriska situationen en passande respons, och det är retorikerns roll att skapa denna respons. Om Colbert lyckats göra detta eller inte behandlas i uppsatsens slutdiskussion. Jag väljer att vänta till uppsatsens slut för att diskutera om Colberts tal var en passande respons eller inte eftersom en genomgående analys av själva talet också är nödvändig för att göra en giltig helhetsbedömning. Den passande responsen är talet (eller inte).

Uppsatsens andra del analyserar Colberts tal enligt partesmodellen. Talets *dispositio*, *intellectio*, *inventio*, *elucutio* samt *actio* och *pronutatio* analyseras för att få större förståelse för talets nyanser och hur det fungerar retoriskt. Jag har valt att börja med en analys av talets *dispositio* eftersom det gör det lättare för läsaren att hänga med när de andra faserna tas upp senare i uppsatsen. Analyserna av dessa faser blir också giltigare om de betraktas enligt mina iakttagelser i *dispositio*-avsnittet. Varje fas betraktas också utifrån både det lilla och stora sammanhanget, men denna uppdelning är inte explicit som i analysen av den retoriska situations tre element. Detta görs för att ge partesmodellanalysen bättre flyt. Avslutningsvis knyts samman syftet, metoden och resultatet vilket möjliggör en diskussion mot den teoretiska bakgrunden.

2 Den retoriska situationen

2.1 Problemet

2.1.1 Det lilla sammanhanget

Stephen Colbert blev inbjuden till Vita Husets Korrespondentmiddag 2006 för att uppträda som kvällens främsta underhållare. Vanligtvis är den som får denna ära en välkänd komiker som förväntas att både underhålla publiken och ”grilla” presidenten via en komedirutin. En sådan rutin heter en ”roast” på engelska, och presidenten som grillas måste sitta kvar medan komikern får lov att dra skämt på presidentens bekostnad. Skämt om presidentens personlighetsdrag och vanor eller roliga anekdoter om något som hänt i presidentens liv är de vanligaste förekommande ämnen som tas upp när presidenten grillas. Komikern gör sin rutin med glimten i ögat, presidenten och publiken skrattar och det hela bidrar till kvällens lätta stämning. Eller så ska det gå. ”Roasten” är inte en möjlighet för komikern att föra någon slags social eller politisk kommentar. Skämt som kan tolkas som politiska angrepp mot presidenten eller hans administration varken uppskattas eller förväntas. Så det blev någorlunda häpnadsväckande för många när Stephen Colbert fick äran att grilla president Bush som kvällens keynote-talare. Mark Smith (som inbjöd Colbert till uppträda), dåvarande president av Vita Husets presskorrespondenter, “mentioned before that he was not too familiar with Colbert’s work, he now explained that his unfamiliarity extended to the fact that his company, Associated Press, had been identified as a “Threat to America” on Colbert’s show. Why? It failed to attribute the genesis of the word “truthiness” to Colbert” (Rajan, 2006: 1). Det var mot denna bakgrund som Colbert skulle förbereda sin roast av presidenten.

I en sådan situation kan komikers retoriska problem tolkas som ett behov att både grilla presidenten och underhålla publiken enligt de normer som etablerades av tidigare korrespondentmiddag komiker. Detta är ingen lätt uppgift, komikern

måste vara rolig utan att gå över gränsen av vad som är acceptabelt. Att gå för långt kan resultera i att komikern uppfattas som inte rolig eller även kränkande. Däremot att tveka kan leda till att komikern bara uppfattas som tråkig. Om komikern misslyckats grilla president "rätt" har den även misslyckats positivt modifiera problemet, åtminstone i det lilla sammanhanget. Colbert har varit relativt anspråkslös angående sina avsikter med talet: "I was there to do some jokes. I was there to do what I do. I expected maybe a whiff of brimstone. A soupçon of scandal. Did I expect this to be a line in the sand for people? No, absolutely not" (Sternbergh, 2006: 5). Det är ungefär samma "jag är bara en komiker" förklaring (eller ursäkt) som John Stewart, värd av *The Colbert Reports* systerprogram *The Daily Show*, ger när folk ifrågasätter den egentliga påverkan sådana politiska nyhetssatir-program (och satiriker som Colbert) kan ha på den politiska diskursen. Därför är det också viktigt att analysera det retoriska problemet ur det stora sammanhanget.

2.1.2 Det stora sammanhanget

Vi vet redan att ett problem (enligt Bitzer) bara är retorisk om det kan positivt modifieras genom diskurs, som är skriven eller talad kommunikation eller debatt. Bitzer ger några exempel:

Suppose that a man's acts are injurious to others and that the quality of his acts can be changed only if discourse is addressed to him; the exigence — his injurious acts — is then unmistakably rhetorical. The pollution of our air is also a rhetorical exigence because its positive modification— reduction of pollution — strongly invites the assistance of discourse producing public awareness, indignation, and action of the right kind (Bitzer, 1968: 7).

Bitzers exempel hjälper till att rama in det större sammanhang som omger Colberts tal. Bushs år som president präglades av flera viktiga frågor och kontroverser såsom massförstörelsevapen (WMD), Irak, vicepresident Cheneys inflytande, sjunkande förtroendemätningar, skandaler, global uppvärmning och Bushs envishet att ändra sig trots förnuftig logik, bland annat. Det är allmänt känt att Bush som president isolerade sig själv mot kritik. Bush har erkänt att han varken läste eller brydde sig om vad som stod i tidningarna, nyheterna eller opinionsundersökningar, och han tålade inte meningsskiljaktigheter från sin stab.

Så föreställ er vad som skulle hända om en komiker tog upp alla dessa ämnen i formen av förödande kritiskt ironiskt beröm och sa allt rakt i ansiktet på presidenten. Framför en liten publik på flera tusen och en stor publik på flera miljoner. I en talsituation där presidenten inte kunde göra något åt det eftersom det inte tillhör ”roastens” etikett att avbryta ”roastaren”. Kunde ett sådant tal påverka presidenten alls? Kunde ett sådant framträdande hjälpa till att påverka diskursen om sådana viktiga frågor genom att öka kännedom och indignation och på så sätt åstadkomma förändring? Eller är ett skämt bara ett skämt? De är visserligen intressanta frågor, och det är möjligt att Colbert hade dem i åtanke när han skapade sitt tal.

Colbert sa att han bara ” was there to do some jokes. I was there to do what I do” (Sternbergh, 2006: 5). Om man bara betraktar framförandet ur det lilla sammanhanget, är det en trolig och förnuftig förklaring. Men en retor kan inte alltid förutsäga vilka effekter sina handlingar kommer att ha, speciellt i det större sammanhanget. Det är en sak att vara kritisk mot presidenten fyra kvällar i veckan på *The Colbert Report*. Det är en hel annan att vara kritisk mot presidenten när han sitter precis bredvid och hela världen tittar på (i bildig betydelse). Då kan det tolkas som retorn gör ett politiskt uttalande hellre än en komedirutin, och “considering the extensive limitations imposed on the ability to question or criticize this president, it is understandable that given the once-in-a-lifetime opportunity to publicly roast him, Colbert seized it” (Hilden, 2006). Detta är ett exempel på hur ”a speech is given *rhetorical* significance by the situation, just as a unit of discourse is given *as* answer or *as* solution by the question or problem” (Bitzer, 1968: 5). I detta avseende är det knappt överraskande att Colbert tal ledde till så mycket kontrovers. Det finns personen Stephen Colbert – okunnig, självgod och narcissistisk – men det är inte långsökta att tro att mannen bakom masken visste precis vad han höll på med. För att få bättre förståelse för varför det blev så mycket kontrovers kring Colberts tal är det nödvändigt att också analysera den retoriska publiken ur både det lilla och stora sammanhanget.

2.2 Publiken

2.2.1 Det lilla sammanhanget

Vita Husets presskorrespondentmiddag ordnas varje år för att fira året som gått, visa uppskattning för presidenten och pressen och samla pengar till välgörenhet. Middagen lockar landets mäktigaste politiker, kändisar och journalister, och evenemanget är en möjlighet för samma gäster att se och synas. När Colbert höll sitt tal i 2006 hade middagen 2600 gäster (Argetsinger, 2006). Inget konstigt med detta. Hursomhelst finns det kritiker som tror att middagen förkroppsligar det problematiska förhållandet mellan Vita Huset och Washington-pressen. För att få bättre förståelse för varför Colberts tal uppfattades så olika av den lilla och stora publiken är det viktigt att förklara vilka dessa publikgrupper var. Först ska jag börja med den lilla publiken som befann sig på middagen.

Colberts tal riktades främst mot Bush. När talet hölls var Bush minst sagt en opopulär president. Irak-kriget pågick utan slut i sikte; Bush hade tappat förtroendet han fick efter den elfte september och hans presidenttid uppfattades av många som ett misslyckande. Tillsammans med Bushs unika personliga egenskaper fanns det nästan obegränsade material för en ”roast” ur en komikers synpunkt. Men en ”roast” behöver inte nödvändigtvis bli ett smädelsetal eller någon slags politisk kritik. Med tanke på alla eliterna på middagen (inte minst presidenten själv) skulle det kräva en djärv komiker för att våga gå över gränsen mellan vad som är komedi och kritik. Dessutom utgör sådana mäktiga individer en liten publik som de flesta komikerna skulle vilja vinna över hellre än reta upp. Vi vet redan att Colberts retoriska problem i det lilla sammanhanget var att ”grilla” presidenten och underhålla publiken enligt tidigare etablerade normer, precis som en duktig keynote-talare ska.

Trots detta, valde Colbert att gå sin egen väg och rikta talets kritik mot både Bush och washington-pressen som befann sig på middagen. Det finns flera orsaker till detta. Enligt *The New York Times* journalist Frank Rich, “This fete is a crystallization of the press’s failures in the post-9/11 era: it illustrates how easily a propaganda-driven White House can enlist the Washington news media in its shows. Such is literally the case at the annual dinner, where journalists serve as a supporting cast, but it has been figuratively true year-round” (Rich, 2007). Problemet för journalister som Rich är att washington-pressen (huvudsakligen

Vita Husets presskorrespondenter) och mycket av etablissemang-pressen i allmänhet har misslyckats med sin primära journalistiska uppgift, som är att bevaka Vita Huset, bevara journalistisk integritet och ifrågasätta det som inte stämmer.

När Colbert höll sitt tal var uppfattningen bland många att pressen inte vågade utmana Vita Husets propaganda (särkilt om Irak), och att samma press transkriberade vad Vita Huset sa hellre än rapporterade om det. Washington-pressen betraktas av många som en utvidgning av Vita Huset, istället för en oberoende enhet vars uppgift är att bevaka Vita Huset och inta ett kritiskt ställningstagande när det behövs. Fast korrespondentmiddagen hade flera tusen gäster, var det dessa två grupper (Bush och washington-pressen) som främst utgjorde Colberts lilla publik. Genom sitt tal är det möjligt att Colbert ville nå dessa två grupper på ett direkt sätt som de inte var vana vid. Talet kunde betraktas som en möjlighet för Bush att tänka till och på så sätt vara mer medveten om hur han uppfattas av andra. Det var också en chans för pressen att tänka till och på så sätt åstadkomma en förändring i mediernas politiska diskurs, speciellt i fråga om förhållandet mellan Vita Huset och dess presskorrespondenter. Även om dessa inte var Colberts avsikter, väckte talet stor uppståndelse i medierna och det ledde till livlig debatt i samma medier om Colberts framträdande och talets innehåll. Talet hade eftereffekter i det större sammanhanget, helt enkelt. Dessa eftereffekter blir lättare att förstå om vi också analyserar Colberts större publik.

2.2.2 Det stora sammanhanget

Det är inte möjligt att förstå talets större publik utan att diskutera Colberts tv-program. *The Colbert Report* kan anses som en tv-succé, första avsnittet i 2005 hade 1,13 miljoner tittare och programmet har fortsatt locka en stor publik sedan dess (Crupi, 2005). Dessa är bara tv-siffrorna. Det är också möjligt att ladda ner avsnitt online, och det finns inget sätt att mäta hur mycket av programmets innehåll sprids på nätet via olika medier såsom bloggar, youtube och facebook (bland andra). Colberts bok, "I Am America (And So Can You)", tillbringade 29 veckor på *The New York Times* bästsäljarelista; boken debuterade och ockuperade plats nummer 1 i 13 veckor (Colbert Nation, 2010). Sedan programmet började

sändas har det fått en prestigefull Peabody Award for Excellence in Broadcasting i 2008 och 15 Primetime Emmy nomineringar (ibid). Stephen Colbert har blivit en slags kulturell ikon i USA, och hans program har även blivit en del av den politiska diskursen och dess mediebevakning för många yngre personer.

Denna utveckling återspeglas i opinionsmätningar som gjorts under de senaste åren. Till exempel, enligt en Rasmussen Report från 2009 ” nearly one-third of Americans under the age of 40 say satirical news-oriented television programs like The Colbert Report and The Daily Show with Jon Stewart are taking the place of traditional news outlets” (Rasmussen, 2009). Enligt The Pew Research Center for the People & the Press, “In terms of age, the “Colbert Report” (80%), “Daily Show” (74%) and New York Times (67%) have the biggest percentage of viewers and readers in the coveted 18-49-year-old demographic” (Stableford, 2010). Det som jag vill visa med denna statistik är att Stephen Colberts publik är mycket större än de som befann sig på middagen. Om denna publik är en retorisk publik är en annan fråga.

Bitzer konstaterar att ” the rhetorical audience must be capable of serving as mediator of the change which the discourse functions to produce” (Bitzer, 1968: 8). Det är inte svårt att betrakta den lilla publiken som utgörs av Bush och pressen som en retorisk publik. Att vara rolig, grilla presidenten och underhålla middagsgästerna kan anses som ett retoriskt problem som positivt kan modifieras genom Colberts komediska diskurs. Om Colbert hade för avsikt att vara politisk subversiv, förblir middagsgästerna såsom Bush och pressen en retorisk publik eftersom de har makten att ändra det som Colbert tar upp i sitt tal.

Däremot, kan samma betraktelser tillämpas på den stora publiken. Kanske Colberts riktiga publik var den såkallade ”Colbert Nation” som tittar på *The Colbert Report* fyra gånger i veckan, laddar ner avsnitt online, köper hans bok ”I Am America (And So Can You)!” och går på massmöten som ”The Rally to Restore Sanity and/or Fear”. Om Colberts retoriska problem egentligen var att underhålla denna publik kan samma publik anses som retorisk. Då blir talet inget misslyckande eftersom det inte uppskattades av den lilla publiken. Om Colberts avsikter var att utveckla och påverka diskursen kring Bush och etablissemangspressen kan denna större publik också anses som retorisk. I så fall kan

korrespondentmiddag betraktas som en predikstol som Colbert använde för att göra en större social och politisk kommentar med hjälp av komedi. Han gör samma sak varje kväll på *The Colbert Report*, men när han fick möjligheten att göra detta på korrespondentmiddagen fick plötsligt allt han sa större vikt. Colbert hade ett antal begränsningar som han behövde ta itu med under talets uppbyggnad och framförande, och dessa begränsningar analyseras nästa.

2.3 Begränsningar

2.3.1 Det lilla sammanhanget

Colberts retoriska situation präglades av begränsningar. Vi vet redan att begränsningar består av "persons, events, objects, and relations which are parts of the situation because they have the power to constrain decision and action needed to modify the exigence (problemet)" (Bitzer, 1968: 8). Dessa begränsningar är "any factors that a rhetorician must contend with in the inventional process. They are factors both limiting and liberating the rhetor as arguments and appeals are discovered, arranged, and delivered to the rhetorical audience" (Herrick, 2005: 231). När det gäller det lilla sammanhanget, var själva kontexten där talet ägde rum en enda stor begränsning. Korrespondentmiddagen är ett "fint" evenemang med några humoristiska inslag. Publikens bestod av presidenten, washingtonpressen och tusentals andra eliter. Med en sådan "fin" publik och evenemang kan det nog förväntas att keynote-talaren inte ska vara alltför grov eller stötande. Keynote-talaren inbjöds till middagen framförallt för att underhålla publiken, och inte för att främja talarens egen agenda eller politiska åsikter. Framträdandet ska inte handla om talaren, utan snarare publikens underhållning.

Då finns det en fråga om vem som grillas av keynote-talaren. Bush – trots publikens eller personliga åsikter – var presidenten, och som president borde han behandlas med respekt. Han var middagens främsta gäst och den fria världens ledare, och som kvällens främsta underhållare ska keynote-talaren ha detta i åtanke när "roasten" utformas och framförs. Om det tolkas av publiken eller presidenten att keynote-talaren inte visar ordentlig respekt för presidenten i komedirutinen kan det leda till ett kyligt mottagande eller till och med förakt för

talaren. Tidigare korrespondentmiddag-”roasts” har etablerat normer för keynote-talaren att följa, så det bör vara möjligt för talaren att bedöma vad som är acceptabelt eller inte inom middagens kontext medan ”roast-talet” skapas. Förutom dessa faktorer har talaren en begränsad tidsram för att framföra talet. Om talet är för kort kan det uppfattas som lathet, för långt och det kan uppfattas som långtråkigt. Det hela är minst sagt en balansgång.

2.3.2 Det stora sammanhanget

Colbert konfronterades också med många begränsningar i det större sammanhanget. Colbert och hans program har många anhängare, och dessa anhängare har vissa förväntningar av Colbert. *The Colbert Report* driver med politiker och den politiska diskursen med hjälp av ironi, komedi och ett fräckt tillvägagångssätt. Bush var en av – om inte den främsta – måltavlan för Colberts komedi under Bushs presidenttid. Följaktligen presenterade Colberts inbjudan till korrespondentmiddagen ett dilemma. Å ena sidan skulle det nog inte uppskattas av Colberts anhängare och större publik om Colbert fegade ur och inte gjorde samma sak han gjorde fyra kvällar i veckan på *The Colbert Report*, vilket nämligen är att avslöja och håna den politiska diskursens absurditet med hjälp av ironi och komedi. Om han inte gjorde detta i sin ”roast” löpte han risken att sina anhängare skulle tappa förtroendet för honom och vad *The Colbert Report* symboliserar (subversiv politisk satir). Colberts *ethos* kunde äventyras.

Å andra sidan skulle den lilla publik som utgjordes av korrespondentmiddagsgästerna nog inte uppskatta det om Colbert drev med dem på samma sätt som han gör på *The Colbert Report*. Detta gäller inte bara Bush. Alla görs till föremål för Colberts satir. Det som är ironiskt är att många av middagsgästerna var samma personer som Colbert använde som komediska måltavlor på *The Colbert Report*. Evenemanget heter Vita Husets korrespondentmiddag, så naturligtvis utgjordes en stor del av publiken av Vita Husets presskorrespondenter och andra pressmedlemmar. Även dessa grupper kunde utsättas för Colberts ”roast”. Men att ”roasta” dessa pressmedlemmar presenterade ett annat dilemma. Om Colbert intresserade sig mer för den större publiken blev det en risk för honom att kritisera samma press som kunde ge hans

tal mycket större bevakning i medierna. Om pressmedlemmar på middagen uppfattade Colberts ”roast” som kränkande mot antingen dem eller presidenten kunde de välja att rapportera att talet inte var roligt, eller helt enkelt inte rapportera om talet alls. Det fanns inget sätt för Colbert att förutsäga vilken exponering hans tal skulle få i de nya medierna såsom youtube och bloggar, så att kritisera etablissemang-pressen var visserligen en riskabel taktik. Med allt detta i åtanke blir det lättare att förstå Colberts dilemma när han skapade sitt tal. Skulle han hålla fast vid de komediska normer som etablerades av tidigare keynote-talare och gör det som den lilla publiken förväntade av honom, och på så sätt ”fega ur” på bekostnaden av hans *ethos*? Eller skulle han ta på sig rollen av Stephen Colbert, politisk satiriker *extraordinaire*, och verkligen ge järnet? Detta dilemma och dess påverkan på Colberts tal undersöks i uppsatsens andra huvuddel, där själva talet analyseras.

3 Partesmodellanalys

3.1 Dispositio

Talets inledning, eller *exordium*, är väldigt viktig eftersom det måste väcka intresse, vinna välvilja och skapa förtroende för talaren. Att vinna välvilja (eller *capatatio benevolentiae* på latinska) ”borde sedan genom hela talet fördjupas till ett sant förtroende. Ett sätt var att uttrycka sin respekt för åhörarna som självständiga och omdömesgilla individer och försäkra dem om sin vilja att ge dem den fullständiga och oförfalskade sanningen.” (Hellspong, 2006: 66). *Capatatio benevolentiae* har stor betydelse för Colberts *ethos*, hur talet uppfattades av de olika publikerna och talets egentliga syfte. Å ena sidan är det minst sagt riskabelt för Colbert att ge sin lilla publik hans version av den oförfalskade sanningen. De vill nog inte höra det. Det bör påpekas att jag syftar på Colberts subjektiva uppfattning om ”sanningen”. Å andra sidan kan samma strategi vinna enorm välvilja hos Colberts anhängare och den större publiken.

Det var ändå Colbert som myntade ordet *truthiness*. Ordet blev utvalt till årets ord 2005 av American Dialect Society, som definierar ordet som ”the quality of stating concepts or facts one wishes or believes to be true, rather than concepts or facts known to be true” (American, 2006: 1). Ordet fick samma ära av Merriam-Webster’s Dictionary, som också parafraiserade *truthiness* som “truth that comes from the gut, not books” (Merriam-Webster, 2006). Colbert (som sig själv) beskrev hur han uppfattade ordet i en intervju:

Truthiness is tearing apart our country, and I don't mean the argument over who came up with the word. I don't know whether it's a new thing, but it's certainly a current thing, in that it doesn't seem to matter what facts are. It used to be, everyone was entitled to their own opinion, but not their own facts. But that's not the case anymore. Facts matter not at all. Perception is everything. It's certainty. People love the president because he's certain of his choices as a leader, even if the facts that back him up don't seem to exist. It's the fact that he's certain that is

very appealing to a certain section of the country. I really feel a dichotomy in the American populace. What is important? What you want to be true, or what *is* true (Rabin, 2006)?

Colberts persona använder *truthiness* till stor effekt. Genom att förkroppsliga ordets motsägelsefulla logik avslöjar Colbert den politiska diskursens absurditet. För Colberts persona fungerar ordet som ett slags retoriskt knep som ger publiken hans version av den oförfälskade sanningen i formen av ironisk satir. Detta är till skillnad från de som egentligen utövar ordets begrepp i den politiska diskursen. Det är bra att ha detta i åtanke som analysen går framåt.

Det är viktigt att påpeka att de flesta av Colberts skämt är kulturellt bundna. Om man inte är insatt i den amerikanska politiska diskursen är det svårt att ordentligt fatta Colberts skämt, hans ironi och det underförstådda i det han säger. Enligt Sigrell, ”ordet underförstå är ett allmänspråkligt ord som vi alla har en intuitiv uppfattning om vad det står för: någonting förmedlas utan att det sägs rent ut” (Sigrell, 2001: 174). Det är naturligtvis svårare att ha en intuitiv uppfattning om Colberts komediska stil och talets underförstådda budskap om man inte kan det Colbert skämtar om. Det är därför vissa delar av talanalysen förklarar vad Colberts skämt egentligen handlar om.

Talets *exordium* inletts med det obligatoriska ”thank you, ladies and gentlemen” men snabbt går över till mer humoristiska element. Det inledande skämtet om de fjorton svarta skottsäkra bilar som blockerar fjorton andra svarta skottsäkra bilar hjälper till att lätta stämningen direkt och ger eliterna i publiken en chans att skratta åt sig själva. Att inleda talet med ett sådant skämt som relaterar till själva publiken är en bra strategi eftersom det väcker publikens intresse och tyder på att Colbert är en rolig komiker. Intresset har skapats med hjälp av humor och naturligtvis ska publiken vilja höra ännu mer.

Nästa följer talets *narratio*. Vanligtvis är *narratio* ”en berättelse som skulle ge bakgrunden, förhistorien, de yttre omständigheterna till den fråga man vill behandla” (Hellspong, 2006: 66). Ett *narratio* kan också beskrivas som en bakgrundteckning som ska vara kort, klar och trovärdig. Enligt Quintilianus, borde man i denna inledande berättelse ”omärkligt utså frön som skulle börja gro i åhörarnas medvetande, och därmed förbereda den kommande pläderingen” (ibid:

67). De subversiva och ironiska fröna till Colberts tal planteras redan i talets *narratio*. Först visar Colbert tacksamhet för sin inbjudan till korrespondentmiddagen. Då visar Colbert beundran för Bush genom att kalla presidenten ”my hero”. Colbert beskriver talsituationen som en dröm, och att han behöver någon att vakna honom. Han begär att ”somebody shoot me in the face. Is he really not here tonight? Dammit. The one guy who could have helped” (rader 6-7)². Detta skämt är ett tydligt slag mot vicepresidenten Dick Cheney, som sköt en man i ansiktet på en jakttur, vilket ledde till att Cheney blev en kritisk och komedisk måltavla i de amerikanska medierna. Nästa drar Colbert ett skämt om NSA (National Security Agency), som också fått stor kritik på grund av olagliga avlyssningsmetoder. Det som är ännu mer underförstått med detta skämt är att det var Bush som godkände sådana metoder, trots det amerikanska folkets oppositionsytringar. Redan i talets *narratio* har Colbert skämtat om något som visserligen är ett känsligt ämne för vicepresidenten, och något som Bush nog inte vill diskutera alls (olaglig avlyssning). Det blir tydligare att vad som började som en vanlig ”roast” nu har potentialen att bli något utöver det vanliga.

Talets *propositio* – själva yrkandet eller tesen – följer NSA-skämtet. Här avslöjar Colbert vad han vill när han säger ” Mark Smith, ladies and gentlemen of the press corps, Madame First Lady, Mr. President, my name is Stephen Colbert, and tonight it is my privilege to celebrate this president” (9-11). Att använda en sådan *propositio* är egentligen en skicklig strategi, eftersom det initialt avvärjar både presidenten och publiken. De har inget sätt att veta att när Colbert säger att det är hans privilegium att lovprisa presidenten att hans ord dryper med ironi. Detta ironiska beröm präglar hela talet, vars huvuddel analyseras nästa.

Ett tals argumentation (eller *argumentatio*), kan äga ”två element: dels de argument som tycktes bevisa respektive bekräfta den framlagda tesen, *probatio* eller *confirmatio*. Dels ett vederläggande av de invändningar som redan gjorts eller kunde tänkas komma (*refutatio* eller *confutatio*)” (Hellspong, 2006: 68). Colberts tal är särskilt intressant eftersom hans tes är att lovprisa presidenten – och det gör han – fast bevis eller argument för denna tes tar formen av förordande

² Dessa siffror hänvisar till raderna i bilagan

ironiskt och subversivt beröm. Det blir lättare att dela upp talets olika argument om de uppdelas enligt de olika viktiga frågor som präglade Bush och hans presidenttid. Bland dessa är Bushs uppenbara användning av *truthiness* i sin politik, Irak, sjunkande förtroendemätningar, Bushs envishet att ändra sig trots förnuftig logik, hans överdrivna hybris, och hans kortsynta miljöpolicy. Men det är inte bara Bush som utsätts för Colberts ironiska beröm. Etablissemang-pressen – särskilt washington-pressen – får nästan lika mycket ”lovprisande” som Bush. Colbert tar upp andra individer, men det är Bush och pressen som är måltavlor nummer ett och två. Följaktligen har jag också valt fokusera på dessa två måltavlor (Bush och pressen) i min *argumentatio*-analys.

Colberts första argument handlar om Bushs användning av *truthiness* i sin politik. Colbert drar paralleller mellan presidenten och sig själv när han säger ” We're not so different, he and I. We get it. We're not brainiacs on the nerd patrol. We're not members of the factinista. We go straight from the gut, right sir? That's where the truth lies, right down here in the gut” (11-13). Bush har egentligen sagt “I'm not a textbook player. I'm a gut player” (Bush's, 2003). Enligt en artikel i *Newsweek*,

Bush ‘still trusts his gut to tell him what's right, and he still expects others to follow his lead’. One might have thought Bush would have learned by now to view the proclamations of his gut with some suspicion—but then, that would be asking the president to rely on evidence and experience to make conclusions (Waldman, 2006).

Det är en sak att vara en beslutsam ledare, men det är en annan att basera viktiga beslut på ens instinkter – eller ”gut” – utan hänsyn till fakta, logik eller intellektuell granskning. Det är denna problematik som Colbert försöker lyfta fram i (11-17).

Talets första slag mot pressen görs när Colbert säger ” Every night on my show, the Colbert Report, I speak straight from the gut, OK? I give people the truth, unfiltered by rational argument. I call it the "No Fact Zone." Fox News, I hold a copyright on that term” (16-18). Detta är en tydlig parodi av Fox News flaggskeppsprogram *The O'Reilly Factor*, vars värd Bill O'Reilly är förebilden för Colberts persona. O'Reillys program föreställer sig själv som ”The No Spin Zone”, men det finns uppfattningen bland vissa kritiker att programmet är ”part of a pervasive ethos that eschews facts in favor of an idealized reality” (Koppel,

2010). Programmet har inslag av *truthiness*, och därför är en måltavla för Colberts satir.

I (19) börjar Colbert använda *anaforen* "I believe" som han använder hela vägen till (31). Efter ett antal "gut" skämt (19-21) och skämt om den växande amerikanska outsourcingen till Kina (22-24), påminner Colbert publiken att "I said it's a celebration" (24-25). Vid denna tidpunkt har publiken uppfattat Colberts definition av lovprisande, och på så sätt har hans tes verkligen kommit fram. Detta leder till ett annat argument om Irak. Colbert säger "I believe the government that governs best is the government that governs least. And by these standards, we have set up a fabulous government in Iraq" (25-26). Konservativa politiker som Bush hävdar att mindre statlig inblandning gör för en bättre regering. Men Colbert vänder detta resonemang på sitt huvud. Irak-kriget var Bushs hjärtefråga, men han ägnade mycket mer tid och resurser till krigsföringen än återuppbyggnadsprocessen. Följaktligen är läget där kaotiskt eftersom regeringen är bristfällig i många aspekter. Att säga till Bush att han misslyckats med detta är nog något som han inte är van vid.

Colbert går vidare och berättar några korta skämt, bland dessa finns ett skämt om den fundamentala kristna kulturen i USA (28-30). Colberts "lovprisande" av Bush fortsätter när han konstaterar "Most of all, I believe in this president" (31-32). Detta fungerar som en övergång till ett annat argument, som kretsar kring Bushs dystra förtroendemätningar. 2006 var Bushs förtroendemätningar extremt låga, och "In November 2008, just before the presidential election, only 20 percent approved of the job he was doing as president - the lowest of any president since Gallup began asking the question in 1938" (CBS, 2009). Som sagts tidigare, har Bush erkänt att han varken läste eller brydde sig om vad som stod i tidningarna, nyheterna eller opinionsundersökningar, och han tålade inte meningsskiljaktigheter från sin stab. I en intervju med Larry King bekräftade Bush detta:

KING: How do you feel personally when you – you see the ratings and polls that – and have you at 25, 30 percent...

BUSH: I don't give a darn. I feel the same way as when they had me at 90 plus.

KING: The same?

BUSH: Yes, look it – these opinion polls are nothing but a, you know, a shot of yesterday's news (Khanna, 2009).

Följaktligen utnyttjade Colbert denna möjlighet för att upplysa Bush om vad presidenten vägrade erkänna. Till exempel, “Now, I know there are some polls out there saying this man has a 32% approval rating. But guys like us, we don't pay attention to the polls. We know that polls are just a collection of statistics that reflect what people are thinking in "reality". And reality has a well-known liberal bias” (33-35). Colberts persona är en konservativ-höger politisk förståsigpåare, så när han säger ”guys like us” satiriserar Colbert hur både Bush och likasinnade förståsigpåare avfärdar sådana förtroendemätningar som partiska eller ”liberala”. Sista kommentaren om en liberal partiskhet återspeglar vad Colbert sa i samma intervju som citerades i *dispositio* avsnittets inledning:

What the right-wing in the United States tries to do is undermine the press. They call the press "liberal," they call the press "biased," not necessarily because it is or because they have problems with the facts of the left—or even because of the bias for the left, because it's hard not to be biased in some way, everyone is always going to enter their editorial opinion—but because a press that has validity is a press that has authority. And as soon as there's any authority to what the press says, you question the authority of the government—it's like the existence of another authority. So that's another part of truthiness. Truthiness is "What I say is right, and [nothing] anyone else says could possibly be true." It's not only that I *feel* it to be true, but that I *feel* it to be true. There's not only an emotional quality, but there's a selfish quality. (Rabin, 2006).

När Bush säger att “these opinion polls are nothing but a, you know, a shot of yesterday's news” är han skyldig av *truthiness*, där bara hans opinion är viktig trots vad 68 % av det amerikanska folket säger i opinionsundersökningar. Colbert försöker lyfta fram detta, fast hans skämt gör det på ett någorlunda underförstått sätt.

Colbert fortsätter med sitt argument/skämt om Bushs förtroendemätningar i (36-40). Dessa skämt om Bushs förtroendemätningar leder till en *allegori* där Bush spelar rollen som ”Rocky” (41-46). Bush är Rocky Balboa (protagonisten) och Apollo Creed (antagonisten) är allt annat i världen. Alla säger till Rocky att ligga kvar på boxningsmattan, men Rocky – liksom Bush – kämpar på men förlorar till slut. Vad Colbert försöker säga med denna allegori är att Bush tappat både sitt

lands och världens förtroende, men han vägrar lyssna eller ändra sig ändå. Det är också en allegori om konsekvenserna av Bushs envishet att göra vad han vill trots vad alla säger till honom. Enligt Colbert, spelar detta ingen roll eftersom ”The point is it is the heart-warming story of a man who was repeatedly punched in the face” (46). I bildlig betydelse fortsätter Colbert slå Bush i ansiktet med vad Colbert och hans anhängare tolkar som den oförfälskade sanningen.

Efter Rocky-allegorin lägger fram talet ett annat argument, som handlar om Bushs överdrivna hybris. Som Colbert säger:

I stand by this man. I stand by this man because he stands for things. Not only for things, he stands on things. Things like aircraft carriers and rubble and recently flooded city squares. And that sends a strong message: that no matter what happens to America, she will always rebound - with the most powerfully staged photo ops in the world (50-53).

Detta skämt är särskilt träffande. Bushs presidenttid präglades av en tendens att försöka framställa händelser på ett sätt som inte återspeglade verklighet. Till exempel när Bush landade på ett hangarfartyg i 2003 för att hålla en presskonferens och deklarerade ”mission accomplished”, dvs. att uppdraget i Irak hade slutförts medan i verklighet hade det bara börjat, visade han både en bristande uppfattningsförmåga och överdriven hybris. Detsamma gäller när Colbert talar om översvämmade stads kvarter. Bushs sega responstid till orkanen Katrina fick stor kritik från hela landet, men Bush försökte gottgöra detta genom att iscensätta ett fototillfälle som framställde honom som aktivt inblandad i återuppbyggnadsprocessen. Det som Colbert försöker påpeka med sitt skämt är att istället för att erkänna och ta itu med problem, försökte Bush istället att framställa en idealisk verklighet. Detta beror delvis på hybris.

Colberts nästa argument satiriserar Bushs kortsynta miljöpolicy (54-56). Det är allmänt känt att Bush inte var en miljövän när det gällde hans energipolitik. Till exempel, tackade Bush nej till Kyoto-protokollen, som försöker motverka global uppvärmning. Colberts skämt driver med Bushs tendens att antingen bli filmad eller fotograferad medan han klipper gräs på sin ranch i Texas. Hellre än att aktivt göra något för att förbättra miljön, väljer Bush att spela cowboy på sin ranch. Eller så kan det uppfattas enligt det underförstådda i Colberts skämt.

Det blir några fler skämt om Bushs förtroendemätningar (57-58) och Colberts förakt för böcker (59-62), där det sistnämnda är en hänvisning till *truthiness*. Enligt Colbert, böcker är ”elitist, telling us what is or isn't true, or what did or did not happen” (60). Samma skämt om Colberts förakt för böcker är en parodi av Bushs syn på historien, nämligen:

History will be the judge of an administration and I — when you make tough decisions like I have had to make, you obviously ruffle some feathers and I can understand why people would disagree with some of the decisions I made. Look, I feel good about my record. But look, it's impossible for short term historians to objectively analyze it. I know that.” (Transcript, 2008).

Bush tror att historien ska rättfärdiga hans beslut, vilket möjligtvis är önsketänkande. Med skämtets sista mening ”I'm with the president, let history decide what did or did not happen” (62), visar Colbert sin *truthiness* solidaritet med presidentens syn på historien.

Colberts lovprisande av Bush avslutas med ett skämt/argument om presidentens envishet att ändra sig trots förnuftig logik. Colbert tror att “The greatest thing about this man is he's steady. You know where he stands. He believes the same thing Wednesday that he believed on Monday, no matter what happened Tuesday. Events can change; this man's beliefs never will” (63-65). Bushs teori är att “I just always tried to do what was right, and never compromised my principles” (Roberts, 2010). Det underförstådda i Colberts skämt är att Bush är för principfast. Det är bra att ha principer, men det är svårt att tillämpa fasta principer i en värld som ständigt förändras. Det finns en gräns mellan att vara principfast och alltför självsäker, då kan samma principfasthet förvandlas till kompromisslös hybris. Colberts ironiska beröm hjälper till att framhäva detta.

Efter hans sista skämt om Bush, börjar Colbert ”lovprisa” pressen. Colbert konstaterar “I am appalled to be surrounded by the liberal media that is destroying America, with the exception of Fox News” (65-66). Skämtets första halva är en ironisk parodi av vad Colbert sa i den intervju som citerades tidigare, nämligen att högern i USA försöker underminera pressen genom att stämpla motstridiga synpunkter som liberal eller partiska. Första måltavlan är Fox News, som många kritiker tror “show us the world not as it is, but as partisans (and loyal viewers) at either end of the political spectrum would like it to be” (Koppel, 2010). På Fox

News filteras nyheter genom en konservativ-höger politisk synpunkt, och Colberts persona är en överdriven parodi av förståsigpåare som Bill O'Reilly på samma tv-nätverk. När Colbert skämtar att "Fox News gives you both sides of every story: the president's side, and the vice president's side" (66-67), är det inte bara ett ironiskt skämt. Scott McClellan, som var Vita Husets pressekreterare under Bush administrationen, erkände i en intervju att Fox News fick talpunkter av Vita Huset:

MATTHEWS: Did people say, call Sean [Hannity], call Bill [O'Reilly], call whoever? Did you do that as a regular thing?

MCCLELLAN: Certainly. Certainly. It wasn't necessarily something I was doing, but it was something that we at the White House, yes, were doing and getting them talking points and making sure they knew where we were coming from (Hardball, 2008).

Efter detta skämt om Fox News vänder Colbert sin uppmärksamhet mot Vita Husets-pressekorrespondenter (*The Colbert Report* är inte en medlem). Det är dessa journalister som bevakar presidenten och Vita Huset för USAs största nyhetsorganisationer. Följaktligen kan det också sägas att de representerar etablissemang-pressen. Det får också möjligheten att ställa frågor till presidenten eller pressekreteraren under Vita Husets presskonferenser. Med ironiskt övermod skäller Colbert ut pressen för dess motstridiga rapportering. Å ena sidan rapporterar pressen om viktiga frågor såsom NSAs *hemliga* olagliga avlyssningsmetoder och *hemliga* fängelser i Östeuropa (68-70). Å andra sidan har andra icke-hemliga viktiga frågor under Bushs presidenttid såsom minskade skatter för landets rikaste medborgare, brist på bevis för massförstörelsevapen och konsekvenserna av global uppvärmning (70-72) inte fått lika mycket uppmärksamhet eller noggrann undersökning i etablissemang-pressen, och Colberts skämt avslöjar denna dubbelmoral.

Att ställa frågor om sådana ämnen på presskonferenserna händer sällan eller inte alls. Colbert förklarar ironisk för pressen att reglerna är så här: "The president makes decisions. He's the decider. The press secretary announces those decisions, and you people of the press type those decisions down. Make, announce, type" (73-75). Colbert smädar pressen eftersom dess rapportering börjat likna stenografi mer än någonting annat. Hans ironi har för avsikt att visa hur mycket av

etablissemang-pressen – Vita Husets presskorrespondenter i synnerhet – har misslyckats med sin primära journalistiska uppgift, som är att bevaka Vita Huset, bevara journalistisk integritet och ifrågasätta det som inte stämmer. Colbert uppmantrar samma press att ”Write that novel you got kicking around in your head. You know, the one about the intrepid Washington reporter with the courage to stand up to the administration. You know – fiction” (76-77)! Colbert leder genom eget exempel.

Talet fortsätter att driva med pressens hypokritiska logik när Colbert säger ”Everybody asks for personnel changes. So the White House has personnel changes. Then you write, "Oh, they're just rearranging the deck chairs on the Titanic (79-80)" Colbert använder pressens beskrivning av Bushs administration för att ironiskt berömma Bush en gång till med metaforen om luftskeppet Hindenburg (80-82). Efter detta skämt väntar Colbert tills slutet av talet för att fortsätta med sin smädelse av Bush administrationen och pressen. Istället får enstaka middagsgäster utsättas för Colberts lovprisande. Denna vändning i talet är också avslöjande eftersom det syftar på vilken publik Colbert egentligen når ut till:

Now, it's not all bad guys out there. Some are heroes: Christopher Buckley, Jeff Sacks, Ken Burns, Bob Schieffer. They've all been on my show. By the way, Mr. President, thank you for agreeing to be on my show. I was just as shocked as everyone here is, I promise you. How's Tuesday for you (83-85)?

Colbert spelar oskyldig, men detta påstående har konsekvenser för uppsatsens huvudforskningsfråga och kommer att diskuteras senare i *intellectio*-delen.

Skämten som följer i (87-119) kan betraktas som ett mellanspel innan talets *refutatio* som kommer därefter. I denna del av talet drar Colbert skämt om Donald Rumsfeld, global uppvärmning, John McCains hypokritiska ställningstagande och Valerie Plame-affären, bland annat. I (87-89) hänvisar Colbert till kritiken Rumsfeld fick efter han lämnade posten som USAs försvarsminister under Bush administrationen. Ett antal generaler kritiserade Rumsfeld – pensionerade armégeneralen Hugh Shelton sa att Rumsfelds ledarskap ” was the worst style of leadership I witnessed in thirty-eight years of service or have witnessed at the highest levels of the corporate world since then” (Thompson, 2010) – men

generalerna vågade uttala kritiken bara efter att de lämnade sina poster. Kort därefter tar Colbert chansen att jämföra Jesse Jackson med en glaciär, vilket också ger honom chansen att kommentera om global uppvärmningens konsekvenser; "Enjoy that metaphor, by the way, because your grandchildren will have no idea what a glacier is" (96-97). När Colbert säger till McCain "it's so wonderful to see you coming back into the Republican fold. I have a summer house in South Carolina; look me up when you go to speak at Bob Jones University. So glad you've seen the light, sir" (104-106), hånar han McCain för McCains hypokritiska ställningstagande mot några av landets religiösa "agents of intolerance". Till exempel,

U.S. Sen. John McCain riled Bob Jones University leaders in South Carolina's nasty 2000 GOP presidential primary by criticizing the Christian fundamentalist school - known for its ban on interracial dating and its anti-Roman Catholic views - and George W. Bush for speaking there. Now McCain says he would consider speaking at the school himself (Jaime, 2006).

Det underförstådda i Colberts beröm är att McCain skulle offra sina principer för politisk vinst. Colbert skojar om Washington D.C.s ojämna rasdemografi (107-109) och om Valerie Plame-affären (110-113), där Plames (en hemlig agent för CIA) identitet avslöjades till pressen av någon i Vita Huset efter Plames make Joe Wilson (en ambassadör) kritiserade Bush administrationen offentligt. Detta mellanspel avslutas med några skämt om hur svårt det är att vara Vita Husets pressekreterare (114-119), vilket leder till talets *refutatio*.

Talets *refutatio* följer inte normen där talaren befattar sig med de motargument hans meningsmotståndare skulle kunna tänkas framföra. Vanligtvis ska talaren själv komma med motargument som avfärdas. Istället intar Colbert rollen som meningsmotståndaren (Vita Husets pressekreterare), för att visa hur han skulle hantera Vita Husets presskorrespondenter och kritik mot administrationen. Hittills har Colbert kritiserat presidenten och pressen genom att lovprisa dem med förödande ironiskt beröm. Varken Bush eller pressen har haft möjligheten att försvara sig själva eftersom sådant inte tillhör "roastens" etikett. Den som grillas får inte avbryta talaren om det tycks att skämten har gått för långt. Man får sitta med ett leende på lapparna, helt enkelt. Vita Husets första försvar mot kritik är ofta pressekreteraren, och Colbert beskriver samma jobb som "the second

toughest job in government, next to, of course, the ambassador to Iraq” (115-116). För att visa solidaritet och ytterligare smäda administrationen och pressen, erbjuder Colbert att visa upp ett provspelningsband där han intar rollen som pressekreterare. Colbert tror på sina chanser, eftersom han ”has nothing but contempt for these people [presskorrespondenterna]. I know how to handle these clowns” (120-121). Kort därefter visas videon av Colberts skenpresskonferens.

Presskonferensen öppnar med Colberts påstående att ”the press is destroying America”, och detta påstående kan tolkas på flera sätt. Det första är en tydlig parodi av högerns (och förstasigpåare som Colbert) tendens att säga att den liberala pressen undergräver ”traditionella” amerikanska värderingar. Däremot kan det också sägas att påståendet hänvisar till den pågående partiskheten i pressen som delar upp den politiska diskursen i två motsatta sidor, vilket skiljer hellre än förenar landet. Under presskonferensens första halva driver Colbert med olika medlemmar av Vita Husets presskorrespondenter och svarar på deras frågor som pressekreteraren bara önskar han kunde, dvs. med en sarkasm och nonchalans som är tydliga hellre än underförstådda. Presskonferensen tar en vändning när Helen Thomas får möjligheten att ställa en fråga om Irak:

THOMAS: Your decision to invade Iraq has caused the deaths of thousands (Colbert's smile fades) of Americans and Iraqis, wounds of Americans and Iraqis for a lifetime.

COLBERT (interrupting): OK, hold on Helen, look . . .

THOMAS (continuing): Every reason given, publicly at least, has turned out not to be true. My question is, why did you really want to go to war?

Vad som började som en satirisk parodi av en vanlig presskonferens har nu återigen blivit politisk kommentar. Administrationens offentliga berättiganden för kriget har visat sig att vara missledande, och med tiden har den *truthiness* av dessa berättiganden blivit allmänt accepterad. Med sin skenpresskonferens försöker Colbert ifrågasätta vad de undfallande presskorrespondenterna misslyckats göra, nämligen de egentliga motiveringarna till invasionen av Irak. Vi får inget sådant svar av Colberts pressekreterare, eftersom han parodierar administrationens tendens att undvika sådana frågor genom att bokstavligen springa bort. Vad som följer är en humoristisk jakt där Thomas förföljer Colbert för att få honom att svara på hennes fråga. Colbert tror att han är räddad när han hittar en nödtelefon:

COLBERT: Oh, thank God. Help me!

ATTENDANT: What seems to be the problem, sir?

COLBERT: She won't stop asking why we invaded Iraq!

ATTENDANT: Hey, why did we invade Iraq?

COLBERT: NO!!! (runs toward his car)

Detta samtal avslöjar många amerikaners bristande uppfattning om varför Irak invaderades, men Colberts pressekreterare har inget svar här heller. Colbert lyckas fly Thomas frågor genom att åka hela vägen till New York. Colbert hoppar in i en väntande bil utanför tågstationen och chauffören visar sig att vara ingen annan än Helen Thomas. Det underförstådda är att det inte finns någon utväg för administrationen, som nu måste äntligen svara på varför Irak invaderades. Videon slutar här. Efter detta hoppar Colberts tal över en *recapitulatio* (eller kort sammanfattning av talets viktigaste teser) och avslutar med en *peroratio* (avslutning). Colberts avslutning är förhållandevis kort, och visar välvilja mot publiken genom att tacka alla för äran att uppträda som kvällens keynote-talaren.

3.2 Intellectio

I grund och botten behandlar *intellectio* ett tals syfte. ”För en sändare finns det tre centrala punkter i analysen: syfte, mottagaranalys och kontext. På samma sätt är det i en retorisk analys en central fråga vad talaren vill uppnå med talet och hur det anpassas till de aktuella mottagarna och den aktuella kontexten” (Sigrell, 2001: 325). Jag har redan undersökt problemet, publiken och begränsningarna ur både det lilla och stora sammanhanget i uppsatsens avsnitt om den retoriska situationen. I denna del av analysen utgår jag från vad *jag* tolkar som Colberts egentliga syften med talet. Om Colbert verkligen ville vinna över den lilla publiken är det osannolikt att han skulle valt ett sådant tillvägagångssätt. Bush och pressen måste säkerligen ha insett hur Colberts ironiska beröm fungerade som direkt kritik mot dem. Följaktligen blev de inte särskilt mottagliga för Colberts humor, om inte rent ut förbannade. Han gick över gränsen av vad som förväntas eller uppskattas av en keynote-talare, men varför?

Svaret är nog att Colberts egentliga prioritering var den större publiken som utgjordes av hans anhängare och de miljontals andra människor som skulle se talet på tv eller internet. Colbert skulle vinna deras förtroende genom att ”uttrycka sin respekt för åhörarna som självständiga och omdömesgilla individer och försäkra dem om sin vilja att ge dem den fullständiga och oförfalskade sanningen.” (Hellspong, 2006: 66). Denna publik skulle både underhållas och informeras. Genom att offentligt ”stå upp” mot Bush och pressen kunde Colbert vinna enorm *ethos* hos sin anhängare och möjligtvis även många andra som inte kände till Colbert eller hans program. Det kan uppfattas som han valde att höja sin *ethos* i ögonen av den större publiken på bekostnaden av den lilla. Colbert antydde på hur han såg på talsituationen när han sa “By the way, Mr. President, thank you for agreeing to be on my show. I was just as shocked as everyone here is, I promise you” (84-85). Det är svårt att ta sista meningen på allvar. Detta påstående visar att Colbert använder talsituationen till sin egen fördel, och att det egentligen är den större publik som han framträder för. Bush, pressen och andra individer görs till föremål för Colberts dagsordning. Scenen, kontexten och möjligheterna för exponering som korrespondentmiddagen erbjuder gav Colbert chansen att nå en mycket större publik än vanligt (dvs. de som tittar på *The Colbert Report*), och han utnyttjade detta till fullo. Det stämmer att hans tal liknar det som han gör fyra kvällar i veckan på *The Colbert Report*. Men när han smädar presidenten och pressen medan de närvarar vid samma tillställning får allt han säger större betydelse pga. kontexten. Då går det över gränsen av vad som är komedi och uppfattas istället som social och politisk kritik. Genom att ta upp och demaskera Bush och pressens brister för alla att se är det möjligt att Colbert kunde få båda partier att tänka till och att utveckla diskursen kring sådana brister i allmänhet. I alla fall skulle talet vinna nya konvertiter till *The Colbert Nation*.

3.3 Inventio

Nu att vi har en bättre förståelse för Colberts egentliga syften är det också viktigt att analysera talets *inventio*. *Inventio* används för att hjälpa talaren bygga sina argument med hjälp av ett system, och detta gäller även för Colberts tal. ”Den klassiska *inventio* principen [används] för att finna material genom att besvara sex

frågor till det aktuella ämne som det ska talas över: *Vad? Vem? När? Hur – med hjälp av vad? Varför?*” (Sigrell, 2001: 332-333). *Inventio* analysen har sin utgångspunkt i dessa sex frågor, som också kan användas för att bygga upp ett tal med Colberts egentliga syften i åtanke. Jag betraktar dessa frågor ur både det lilla och stora sammanhanget nedan:

Vad? På rad 8-9 säger Colbert att det är hans privilegium att lovprisa president Bush.

Colbert blev inbjuden till middagen för att ”grilla” president Bush. Men i ett större sammanhang är Colberts syfte att smäda presidenten och pressen genom att blottlägga bådass brister. Colbert bestämde sig att fokusera på vissa ämnen (eller *Vad*) som återspeglade dessa brister såsom Bushs uppenbara användning av *truthiness* i sin politik (11-15, 59-62), Irak (25-26, 115-116), sjunkande förtroendemätningar (33-40, 47-49, 57-58), Bushs envishet att ändra sig trots förnuftig logik (63-65), hans överdrivna hybris (50-53, 63-65), och hans kortsynta miljöpolicy (54-56). När det gäller pressen fokuserar Colbert på Fox News (17-18, 65-67), Vita Husets presskorrespondenter som representerar etablissemangpressen (68-80, 120-122) och partiskheten som präglar båda sidor av pressen (kommentaren i början av skenpresskonferensen).

Vem? Raderna 9-11 syftar på vem Colbert talar till, nämligen presidenten, presskorrespondenterna och andra som närvarar vid korrespondentmiddagen.

I ett större sammanhang får *Vem*-frågan ny betydelse. Talet sändes direkt i tv på C-SPAN, som är ett kabel-nyheter nätverk. Direkt efter det sändes kunde talet även ses på youtube och andra nya medier. Följaktligen var Colberts egentliga publik mycket större än de som befann sig på middagen. Denna möjlighet har säkerligen även påverkat talets uppbyggnad och budskap.

När? Colbert hänvisar inte specifikt till en bestämd tid, men hans tal kretsar kring ämnen som rådde under 2006 när korrespondentmiddagen ägde rum.

I ett större sammanhang ändrar *När*- frågan inte så mycket. År 2006 var Bush fortfarande president, och han fick kritik från alla sidor för bland annat det som Colbert tar upp i sitt tal. Då fanns det också problem med partiskhet och bristande

rapportering i etablissemang-pressen, men dessa problem hade inte riktigt fått mycket uppmärksamhet i konventionella medier.

Var? Talet hölls på Vita Husets korrespondentmiddag (4).

Det finns en stor skillnad mellan sammanhang angående *Var*-frågan. I ett avseende är talets scen korrespondentmiddagen, men i ett annat avseende är scenen hela världen tack vare tv, internet och de nya sociala medierna.

Hur – med hjälp av vad? Colbert ska lovprisa presidenten i formen av en ”roast”, där talaren får lov att dra skämt på presidentens bekostnad.

Hur-frågan ger Colbert lov att ”grilla” presidenten, men detta tillvägagångssätt har egentligen gett honom täckmanteln han behöver för att uppnå sina syften. Colbert är en komiker, och han kan alltid använda ursäkten att han bara ” was there to do some jokes. I was there to do what I do” (Sternbergh, 2006: 5). En ”roast” handlar om att dra skämt på en någon annans bekostnad, och Colbert utnyttjade ”roast”-formatet helt och hållet för att leverera vad hans anhängare och större publik förväntade sig av honom.

Varför? Talaren ”grillar” presidenten för att underhålla publiken och ”roasten” är ofta en av middagens höjdpunkter.

Varför-frågan i ett större sammanhang återgår till det som diskuterades i *intellectio*-avsnittet. Genom att ta upp och demaskera Bush och pressens brister för alla att se är det möjligt att Colbert kunde få båda partier att tänka till och att utveckla diskursen kring sådana brister i allmänhet. Talet gav Colbert både chansen att höja sin *ethos* i ögonen av en större publik och möjligheten att vinna nya konvertiter till *The Colbert Nation*.

3.4 Elocutio

Det var inte bara viktigt *vad* Colbert sade i sitt tal, men *hur* han sade det. Vi vet redan att Colbert skulle ”grilla” presidenten och pressen för att blottlägga bådas

brister, men vilka språkval gjorde han för att uppnå detta syfte? *Elocutio* kan hjälpa till att förklara detta.

I *elocutio* arbetar talaren igenom den språkliga utformningen för att talet ska uppfyllas de fyra retoriska dygderna: ändamålsenlighet (*aptum*), korrekthet (*puritas*), klarhet (*perspicuitas*) och slutligen fängslande språklig form of utsmyckning (*ornatus*). En viktig roll i *ornatus* spelar de så kallade troperna och figurerna (Kjeldsen, 2008: 39).

Elocutio analysen görs enligt dessa fyra dygder.

Aptum innehåller två aspekter. ”Å ena sidan handlar retorisk *aptum* om att kommunikationen måste vara passande för att vara ändamålsenlig och effektiv. Å andra sidan handlar *aptum* om talarens respekterande och accepterande av samhällets normer, konventioner och ideal” (Kjeldsen, 2008: 82). Man ska helt enkelt rätta sig efter publiken och situationen. Colberts talsituation var särdeles intressant eftersom han behövde ta hänsyn till två publik, det lilla och det stora. Han kunde ha anpassat sig efter de normer som etablerades av tidigare korrespondentmiddag keynote-talare och levererat en ”roast” av presidenten som var rolig, icke-kränkande och hade för avsikt inget annat än att underhålla den lilla publiken. Enligt konventionella retoriska normer är detta vad Colbert borde gjort. Men om Colbert gjort detta skulle det varit mycket svårare för honom att uppnå sina syften och på så sätt uppfylla *aptums* krav på ändamålsenlig kommunikation. Vad som är ändamålsenlig kommunikation är inte alltid objektiv, det kan också bero på talarens avsikter. Hellre än rätta sig efter den lilla publiken, valde Colbert istället att utnyttja denna publik och de normer som etablerades av tidigare keynote-talare för att underhålla och informera den större publiken. Colberts tal kunde möjligtvis öppna upp diskursen om talets ämnen i en större kontext, och om Bush och pressen valde att ändra sina beteenden var det bara ett plus för Colbert. Det kan sägas att Colbert valde att respektera sina anhängares förväntningar genom att vara icke-konventionell med hans approach.

Talets *puritas*, eller språkets renhet, är korrekt och vårdat. Detta är viktigt eftersom ”då förstår åhörarna vad talaren säger och känner respekt för honom som en bildad människa och god medborgare” (Johannesson, 2006: 145). Colberts språk är lättförståeligt men ändå lurigt. Hans tal kan betraktas som en blandning av de tre olika stilnivåerna *humilis*, *mediocris* och *sublimis*. Å ena sidan präglas

talets språk av den låga stilen, eller *humilis*, som återspeglar hur ett tal ”liknar vardagsspråket, det ska vara jämnt och dämpat och så transparent som möjligt (Kjeldsen, 2008: 37). I *humilis* förekommer även slang i formen av svordomar och dialektiska uttryck som vi ser i Colberts tal. Han använder uttryck som ”dammit” (7), ”braniacs on the nerd patrol” (11-12), ”’cause” (14), ”guys like us” (33), ”folks” (39), ”a good joe” (57), ”I just have one beef, ma’am” (58), ”super-depressing” (69) och ”just put ’em” (75) bland många andra. Dessa språkval kan ses som strategiska och hjälper Colbert till att framstå som en ”vanlig” kille som har mer i gemensamt med den större publiken än eliterna närvarande vid middagen.

Talet innehåller även element av mellanstilen, eller *mediocris*. Enligt Cicero är *mediocris* ”fylligare och kraftigare än den låga [stilen], men mer dämpad än den höga [stilen]: I denna stil är det nog med ett minimum av nerv, men i gengäld ett maximum av charm” (Kjeldsen, 2008: 37). Colberts användning av *mediocris* kan ses i uttryck såsom ”thank you, ladies and gentlemen” (1), ”what an honor” (4), ”Madame First Lady” (10), ”sir” (många gånger), ”please” (36) och ”I’m sorry” (59) bland andra. Sådant vårdat språk hjälper Colbert till att nästla sig in sin lilla publik som utgörs av eliter genom att visa respekt och ärtighet. Det kan också vara avväpnande, åtminstone upp till en viss punkt.

Colberts tal innehåller element av både *humilis* och *mediocris*, med det är *sublimis*, eller den höga stilen, som mest kännetecknar Colberts tal. Enligt Cicero, ska en talare i denna höga stil vara ”betydande och ordrik, övertygande och rikt elaborerande, en som verkligen visar upp ett maximum av kraft. Det är han vars retoriska utsmyckning och rikedom folk har beundrat” (Kjeldsen, 2008: 37). Fast det är ett humoristiskt smädelsetal, är det just Colberts skickliga användning av *ornatus* som ger talet dess unika egenskaper. Det bör poängteras att talets emfas på ironi och det underförstådda har vissa konsekvenser för dess *perspicuitas*, eller genomskådlighet och klarhet. Enligt denna dygd borde man ”alltid välja de ord som bäst angav en företeelses innersta väsen och sanna egenskaper” (Johannesson, 2006: 145). Som sagts tidigare är Colberts skämt kulturellt bundna. Om man inte är insatt i den amerikanska politiska diskursen är det svårt att ordentligt fatta Colberts skämt, hans ironi och det underförstådda i det han säger.

Om man förstår Colberts humor – och jag har försökt förklara vad hans skämt handlade om – blir det lättare att se hur hans ironi angav företeelses innersta väsen och sanna egenskaper. Med detta i åtanke blir det lättare att analysera talets *ornatus*.

Ornatus är ett sätt att smycka språket genom användning av stilfigurer. Bland dessa stilfigurer är troper/figurer och ornament. ”En retorisk *trop* är en anmärkningsvärd vändning av ett ords *inhåll* så att det får en ny och annorlunda betydelse, medan en *figur* är en systematisk och anmärkningsvärd omformning av längre uttryck” (Kjeldsen, 2008: 208). Stilfigurer i Colberts tal inkluderar ironi, metaforer, en allegori, metonymier och anaforer. Till att börja med präglas hela talet av ironi, eftersom Colbert säger att han lovprisar medan vad han egentligen gör är smädar. Ironi är en retorisk *figur* som kan användas som ”ett artighetsmarkerat språkval som används för att kritisera på ett såväl vänligt som mer elakt sätt. Det kommunikativa syftet med ironier är att förmedla sändarens bedömning och förhållningssätt till en för mottagaren känd person, ståndpunkt eller företeelse” (Sigrell, 2001: 233). Det är denna ironi som underbygger Colberts tes, där han ”lovprisar” presidenten och pressen i formen av förordande ironiskt beröm.

Talet innehåller också ett antal metaforer. ”Metaforen är alltså en form av jämförelse och utbyte på basis av likhet” som består av en bild och det som bilden betecknar (Kjeldsen 2008: 211). En metafor skiljer sig från den retoriska jämförelsen *comparatio/similitudo* eftersom den inte utnyttjar jämförelseord som ”på samma sätt”, ”liksom” eller ”som” (ibid). Till exempel, “pulling yourself up by your bootstraps” (27), ”the last third is usually backwash” (38-39), “his better half” (57), “I have just one beef, ma’am” (58), “they are rearranging the deck chairs on the Hindenburg” (81-82), “New Orleans, the chocolate city” (107), “Washington, D.C., the chocolate city with a marshmallow center. And a graham cracker crust of corruption” (108-109) och “dodged a bullet” (113) är alla metaforer. En annan *figur* i Colberts tal är *allegori* om Bush där han spelar rollen som Rocky (41-46). En *allegori* ”är ett slags utvidgad eller förstörad metafor där inte bara ett enskilt ord eller en fras utan en hel framställning eller historia ska

förstås i överförd betydelse” (Kjeldsen, 2008: 218). I detta fall handlar *allegorin* om Bushs envishet.

Det går även att hitta metonymier i talet. En metonymi är en *trop* som är ett slags namnbyte som byggs ”på en reell förbindelse, det vill säga ett kausalt, rumsligt eller tidsligt samband” (211-212). En metonymi är ”stilistisk figur där ett uttryck ersätts av ett annat, som står i viss relation till det gängse” (Sigrell, 2010: 21) Detta är till skillnad från metaforer, som kan sägas bygga på likhet. Några metonymier är ”the ranch” (55) eller Bushs ranch i Crawford, Texas, ”Britannica” (60) är Encyklopedin Britannica, ”White House” (79) betyder Bush och hans stab och ”Wolf Bitzer” (92) står för Wolf Bitzers tv-program ”The Situation Room” på CNN. Talet har inte så många synekdoher, som kan uppfattas som ett slags metonymi på mängdplanet. Därför tas de inte upp här.

Men det finns ett antal ornament (som gör språket mer tilldragande) i formen av anaforer, som upprepar ett eller flera ord i början av flera meningar. Han använder anaforer först i (19), där ordet ”simple” upprepas tre gånger för att hjälpa Colbert framstå som okunnig, vilket ursäktar det han kommer att säga. På samma rad använder han uttrycket ”I believe” för första gången, vilket han upprepar elva gånger tills (32). Genom att säga uttrycket så många gånger i så många olika sammanhang får Colberts påstående ”Most of all, I believe in this president” (31-32) extra ironiskt kraft när det används innan Bushs smädelse verkligen börjar. Ordet ”stand/stands” upprepas fyra gånger i (50) för att accentuera Bushs hybris. Colberts användning av *ornatus* gör talet mer intressant än om han bara sade allt han ville säga rent ut. Det hjälper också till att skapa engagemang och bevara publikens uppmärksamhet.

3.5 Actio och pronutatio

Ett tal kan vara hur skickligt och övertygande som helst, men om själva framförandet inte duger kan allt vara förgäves. ”Själva framförandet består av två delar, sättet att använda kroppen, *actio*, och sättet att använda rösten, *pronuntatio*” (Sigrell, 2001: 338). Analysen av Colberts framförande görs enligt dessa två

aspekter, och det bör påpekas att jag tittade på en video av Colberts tal på google video (<http://video.google.com/>) medan jag gjorde min analys. Colberts bakgrund är i improvisation, och han tror att detta har förbättrat han framförandeförmågan avsevärt. Enligt Colbert:

Improvisation in general is good, and improvising material into themes, turning the material into something codified and repeatable, taught me scenic structure and dramatic gambits that work and things that are appealing both as a performer and an audience member. It was a great education about what I was able to do and what audiences enjoyed, and the limits of self-indulgence, and the need to please and how you balance those (Rabin: 2006).

Denna bakgrund återspeglas i Colberts framträdande på korrespondentmiddagen. När det gäller *actio* är Colbert ganska animerad genom hela talet. Trots att han står bakom en talarstol, lyckas han fortfarande att vifta med händerna, gestikulera, vända kroppen, vifta fingret och banka i talarstolen för att understryka vissa poänger. Till exempel, vänder han kroppen mot Bush upprepade gånger under talet (4-5, 10-11, 31-34, 36) när han drar skämt på presidentens bekostnad. Detta hjälper till att påminna alla vem han talar om och att dra allas blickar till presidentens reaktioner. Att vifta med handen fram och tillbaka mellan presidenten och sig själv när han säger uttryck som "We're not so different, he and I" (11) och "guys like us" (33) skapar en slags fejk-solidaritet mellan Colbert och Bush. Colbert viftar med händerna till högern och vänstern när han säger "from the Atlantic to the Pacific" (20) och viftar upp i enighet med uttryck som "lull before a comeback" (40) och "this administration is soaring" (81). Han pekar mot sin mage när han säger "gut" flera gånger och bankar i talarstolen tre gånger när han säger "I believe it exists" (20) och gör samma sak i (44) för att understyrka orden "in the end". Orden "reality" (35) får extra ironisk kraft när Colbert gör citattecken med fingrarna. Poängen med alla dessa obversationer är att de visar hur Colbert lyckats "anpassa sin kropp och sina rörelser efter orden för att göra dem mer övertygande" (Johannesson, 2006: 190). Det han säger blir inte bara mer övertygande, det får också en större komedisk effekt. Colbert använder också ett stort antal olika ansiktsuttryck i sitt framträdande. Hans persona är okunnig, självgod och narcissistisk, och det finns en viss självbelåtenhet i Colberts ansiktsuttryck som återspeglar dessa egenskaper. Han behåller ett rakt ansikte under de mest skrattretande skämten, och ser djupt känd, arg eller glad ut när det

är passande. Hans bakgrund i improvisation och komedi har påverkat talets *actio*, och detta kan bara uppfattas som fördelaktigt.

Colberts *pronuntatio* är lika omväxlande och livlig som sin *actio*. Det bör poängteras att Colbert använder ett manuskript/talpunkter, men jag uppfattar inte detta som en nackdel. Dessa talpunkter verkar fungera mer som stöd när det behövs, och Colbert läser dem främst mellan skämt medan publiken skrattar eller kippar. Att ta sådana pauser ger publiken en chans att skratta klart och ta till sig det Colbert säger. Annars talar Colbert direkt till presidenten och publiken. Det finns ett tillfälle i talet (36-37) där Colbert läser fel och blir tvungen att korrigera sig. För att göra detta kliver han ur sin persona, vilket är lite distraherande. I alla andra avseenden är Colberts uttal och tonfall alltid klara och tydliga, och rösten anpassas till själva skämten. Detta är viktigt, eftersom ”ett enformigt språk tröttrar alltid åhörarna, och därför måste man alltid sträva efter omväxling, eller *varietas*, i innehåll, i ordval och röst” (Johannesson, 2006: 189). Colberts röst har en förmåga att uttrycka alla slags känslotillstånd, till exempel: entusiastisk ”Wow. Wow, what an honor” (4), föraktfull ”We’re not members of the factinista” (12), självgod ”That’s ’cause you looked it up in a book” (14-15), resolut ”I believe it exists” (20), häpen ”it was magical” (28), orubblig ”I refuse to believe it’s not butter” (31), avvisande ”guys like us” (33), förhoppningsfull ”before a comeback” (40), berörd ”punched in the face” (46), djupt känd ”as excited as I am to be here with the president” (65) och generad ”Oh, my god!” (111), bland andra. ”Rosten ska också återspegla alla de känslor som talaren vill väcka hos sina åhörare” och Colbert lyckas med detta (Johannesson, 2006: 189). Att allt han säger präglas av ironi bara ger extra kraft till det underförstådda i Colbert tal. Colberts röst matchar hans kroppsspråk som i sin tur matchar talets innehåll. Det hela leder resulterar i ett komplett framträdande. Colbert ger verkligen järnet som sin persona, och detta är viktigt eftersom ”för att kunna övertyga människor måste talaren först kunna övertyga sig själv” (Johannesson, 2006: 189). Som med sin *actio* har Colberts bakgrund i improvisation säkerligen bidragit till hans skickliga *pronuntatio*.

4 Slutsatser och diskussion

Colberts tal säger mycket om nutidens retoriska situation. Det visar också hur en talare kan påverkas av de ökade kommunikationsmöjligheter som de nya medierna erbjuder. Uppsatsens analys har visat att Colbert hade ett dilemma när han skapade sitt tal. Skulle han hålla fast vid de komediska normer som etablerades av tidigare keynote-talare och göra det som den lilla publiken förväntade av honom, och på så sätt ”fega ur” på bekostnaden av hans *ethos*? Eller skulle han ta på sig rollen som Stephen Colbert, politisk satiriker *extraordinaire*, och verkligen ge järnet? Enligt konventionella retoriska normer skulle talet inte anses som en passande respons. En talare ska vinna över publiken istället för att reta upp den som Colbert gjorde. Talet uppskattades inte av korrespondentmiddagens lilla publik, men att bedöma talet enligt den lilla publikens reaktioner missar hela poängen. Vi kan inte längre bara utvärdera ett tal baserat på den närmaste publikens uppfattningar. Det är sannolikt att Colbert förväntade sig ett sådant mottagande och till och med provocerade det för att vinna *ethos* hos hans anhängare och den större publik som skulle se talet på youtube, diskutera det på bloggar och lägga länkar till det på facebook. Colberts framträdande visade att det är “possible for a comedian to utterly kill and bomb at the same time” (Huffington, 2006).

Den lilla publiken och ”roast”-formatet utnyttjades som föremål för Colberts egna syften att underhålla och utveckla diskursen kring Bush och pressens brister. Som Poniewozick beskrev det, ”To the audience that would watch Colbert on Comedy Central, the pained, uncomfortable, perhaps-a-little-scared-to-laugh reaction shots were not signs of failure. They were the money shots. They were the whole point” (Poniewozick, 2006). Med detta citat i åtanke är det möjligt att tro att uppsatsens frågeställning redan var besvarad från början. Problemet med detta är att hela skrivprocessen skulle präglas av förutfattade meningar om det konstaterades att talet var en passande respons tidigt i uppsatsen. Jag ville bygga min bedömning enligt analysen, och inte vice versa. Bitzers teori om den retoriska situationen

hjälpte till att analysera talets kontext, medan partesmodellen hjälpte till att bryta ner och analysera själva talet. Båda analysmodeller var inte exklusiva, utan snarare kompletterande. Talets *dispositio* och framförande tyder på vilken publik vägrade tyngst för Colbert. Han ville vinna den större publikens välvilja genom att ge dem hans version av den fullständiga och oförfälskade sanningen om Bush och pressen. Att han gjorde det på ett sådant skickligt sätt, dvs. genom förordande ironiskt beröm som använde sig av en komedisk, omväxlande och uttrycksfull *elocutio* samt *actio och pronutatio* bara gjorde hela framträdandet ännu mer underhållande och berömvärd.

Colberts tal syftar också på vilken publik nutida talare prioriterar. Den större publiken kan prioriteras på bekostnaden av den lilla. Genom att smäda Bush och pressen på korrespondentmiddagen lyckades Colbert att göra två flugor på smällen. Å ena sidan fick hans kritik större betydelse och uppmärksamhet eftersom den gjordes i ett sammanhang där sådan kritik varken uppskattades eller förväntades, å andra sidan vann Colbert nyfunnen berömmelse eftersom han egentligen vågade säga offentligt vad många i pressen tyckte men aldrig uttryckte. ”Intimidated, coddled, fearful of violating propriety, the press corps that for years dutifully repeated Bush talking points was stunned and horrified when someone dared to reveal that the media emperor had no clothes” (Walsh, 2006). Fast Colbert är en komiker, kretsade hans tal kring viktiga ämnen som förtjänade mer uppmärksamhet i etablissemanget-pressen. Colbert försökte lyfta fram detta i talet, och enligt honom “It depresses me that there isn’t a politician who can address that frustration that was clearly evident in the reaction to what I did. Where’s the politician who can take advantage of that anger and that passion?” When I point out his current folk-hero status and suggest that, you know, maybe he’s that guy, he deflects the question” (Sternbergh, 2006: 5). Han är ju “bara” en komiker, men Colberts ödmjukhet återspeglar inte påverkan som politiska nyhetsatir-program som *The Colbert Report* och *The Daily Show* har på den politiska diskursen. Colberts tal är ett lysande exempel på detta:

Despite the caustic nature of Colbert's satire, it is clear that given the extent to which the Bush Administration, elected officials, the news media, pundits, and the public have continued to talk about and debate his keynote -- more than a week after Colbert delivered it - Colbert, like Nast before him, has enriched our political discourse (Hilden, 2006).

Uppsatsens huvudforskningsfråga var huruvida Colberts tal på Vita Husets korrespondentmiddag 2006 var en passande respons. Om talet bedöms enligt konventionella normer var det inte en passande respons eftersom Colbert misslyckades med att vinna över sin lilla publik. Men uppsatsens analys har visat att konventionella normer håller på att utvecklas, särskilt på grund av den större retoriska publik som de nya sociala medierna erbjuder. Med tanke på Colberts syften att underhålla och informera denna större publik kan talet anses som en passande respons. Talet och dess efterverkningar tyder på att vi lever i en Colbert Nation.

5 Referenser

5.1 Tryckta källor

Erikson, Anders (2002). *Retoriska övningar*. Falun: Nya Doxa.

Hellspong, Lennart (2004). *Konsten att tala*. Lund: Studentlitteratur.

Herrick, James A. (2005). *The History and Theory of Rhetoric*. United States: Pearson Education, Inc.

Johannesson, Kurt (2006). *Retorik eller konsten att övertyga*. Falun: Norstedts.

Kjeldsen, Jens Elmelund (2008). *Retorik Idag*. Hungary: Studentlitteratur.

Sigrell, Anders (2001). *Att övertyga mellan raderna*. Retorikförlaget.

5.2 Otryckta källor

American Dialect Society (2006-01-06). "Truthiness Voted 2005 Word of the Year by American Dialect Society". <http://www.americandialect.org/Words_of_the_Year_2005.pdf>. (Hämtad 2010-11-24).

Argetsinger, Amy och Roberts, Roxanne (2006-04-25). "Our Favorite Dish: Correspondents' Dinner Invites". *The Washington Post*. <<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/04/24/AR2006042401951.html>>. (Hämtad 2010-11-15).

Bitzer, Lloyd F. (1968): "The Rhetorical Situation". *Philosophy and Rhetoric*. 1 (1968): 1-14. <<http://web.missouri.edu/~ricejr/Fall08/bitzer.pdf>>. (Hämtad 2011-10-10).

- “Bush’s Messiah Complex” (2003-02). The Progressive.
 <<http://www.progressive.org/feb03/comm0203.html>>. (Hämtad 2010-11-25).
- CBS News (2009-01-16). “Bush’s Final Approval Rating: 22 Percent”. CBS News. <<http://www.cbsnews.com/stories/2009/01/16/opinion/polls/main4728399.shtml>>. (Hämtad 2010-11-25).
- Cohen, Noam (2006-05-08). "A Comedian's Riff on Bush Prompts an E-Spat". *New York Times*. <<http://www.nytimes.com/2006/05/08/technology/08colbert.html>>. (Hämtad 2010-11-11).
- Colbert Nation (2010). “About the Show”. Colbertnation.com.
 <<http://www.colbertnation.com/about>>. (Hämtad 2010-11-15).
- Crupi, Anthony (2005-10-18). “Comedy’s Colbert Report Gets 1.13 Million Viewers”. Mediaweek. <http://web.archive.org/web/20080223201931/http://www.mediaweek.com/mw/news/cabletv/article_display.jsp?vnu_content_id=1001307981>. (Hämtad 2010-11-15).
- Daly, Steven (2008-05-18). “Stephen Colbert: the second most powerful idiot in America”. *The Daily Telegraph*. <<http://www.telegraph.co.uk/culture/tvandradio/3673509/Stephen-Colbert-the-second-most-powerful-idiot-in-America.html>>. (Hämtad 2010-11-11).
- Daou, Peter (April 30, 2006). "Ignoring Colbert: A Small Taste of the Media's Power to Choose the News". The Huffington Post.
 <http://www.huffingtonpost.com/peter-daou/ignoring-colbert-a-small_b_20092.html>. (Hämtad 2010-11-11).
- Eriksson, Camilla (2010-10-11). “Retorikens betydelse för demokratins utveckling”. Retoriska. <<http://retoriska.blogspot.com/2010/10/retorikens-betydelse-for-demokratins.html>>. (Hämtad 2010-12-29).
- “Hardball with Chris Matthews’ for Friday, July 25” (2008-07-28). MSNBC.MSN.COM. <<http://www.msnbc.msn.com/id/25885493/.html>>. (Hämtad 2010-11-26).

- Hilden, Julie (2006-05-09). "Did Stephen Colbert Cross a Free Speech Line at the White House Correspondents' Dinner? And If So, What Defined the Line?". Writ. <<http://writ.news.findlaw.com/hilden/20060509.html>>. (Hämtad 2011-11-11).
- Huffington, Arianna (2006-05-11). "Is Stephen Colbert the Last One to Know How Amazing He Was?". The Huffington Post. <http://www.huffingtonpost.com/arianna-huffington/is-stephen-colbert-the-la_b_20774.html>. (Hämtad 2011-11-11).
- Jaime (2006-08-30). "John McCain's Views on Bob Jones University – Then and Now". Crooks and Liars. <<http://crooksandliars.com/2006/08/31/john-mccains-views-on-bob-jones-university-then-and-now>>. (Hämtad 2010-11-27).
- Khanna, Satyam (2009-01-14). "Bush: I Don't Give A 'Darn' What Americans Think Of Me". Thinkprogress.org. <<http://thinkprogress.org/2009/01/14/bush-polls/>>. (Hämtad 2010-11-25).
- Koppel, Ted (2010-11-14). "The case against news we can choose". *The Washington Post*. <<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/11/12/AR2010111202857.html>>. (Hämtad 2010-11-16).
- Mallick, Heather (2006-05-05). "Did you hear the one about the satirist and the president? Probably not". CBC. <http://www.cbc.ca/news/viewpoint/vp_mallick/20060505.html>. (Hämtad 2011-11-11).
- Mirriam-Webster (2006). "Word of the Year 2006". <<http://www.merriam-webster.com/info/06words.htm>>. (Hämtad 2010-11-24).
- Montopoli, Brian (2010-10-30). "Jon Stewart Rally Attracts Estimated 215,000". *CBS News*. <http://www.cbsnews.com/8301-503544_162-20021284-503544.html>. (Hämtad 2011-11-11).

- Rabin, Nathan (2006-01-25). "Interview: Stephen Colbert". A.V. Club. <<http://www.avclub.com/articles/stephen-colbert,13970/>>. (Hämtad 2010-11-24).
- Rajan, Amrita (2006-05-01). "Stephen Colbert: Buried by Truthiness". Blogcritics. <<http://blogcritics.org/politics/article/stephen-colbert-buried-by-truthiness/>>. (Hämtad 2011-11-12).
- Rasmussen (2009-03-25). "Nearly One-Third of Younger Americans See Colbert, Stewart As Alternatives to Traditional News Outlets". Rasmussen Reports. <http://www.rasmussenreports.com/public_content/lifestyle/entertainment/march_2009/nearly_one_third_of_younger_americans_see_colbert_stewart_as_alternatives_to_traditional_news_outlets>. (Hämtad 2010-11-11).
- Rich, Frank (2007-04-29). "All the President's Press". *The New York Times*. <http://select.nytimes.com/2007/04/29/opinion/29rich.html?_r=2>. (Hämtad 2010-11-15).
- Poniewozik, James (2006-05-03). "Stephen Colbert and the Death of "The Room"". *Time*. <http://time-blog.com/tuned_in/2006/05/stephen_colbert_and_the_death.html>. (Hämtad 2010-11-11).
- Roberts, Andrew (2010-11-12). "George W. Bush: I'm comfortable about my place in history". *The Telegraph*. <<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/northamerica/usa/us-politics/8130305/George-W-Bush-Im-comfortable-about-my-place-in-history.html>>. (Hämtad 2010-11-26).
- Sigrell, Anders (2010). "Manipulerande metonymier". *Retorikmagasinet*. <http://www.retorikforlaget.se/rm/pdf/rm44_Sigrell_Metonymi.pdf>. (Hämtad 2010-12-02).
- Stableford, Dylan (2010-09-14). "More Young People Look to The Times, Colbert and Stewart for News". *The Wrap*. <<http://www.thewrap.com/media/column-post/more-young-people-look-times-colbert-and-stewart-news-20836>>. (Hämtad 2011-11-11).

- Sternbergh, Adam (2006-10-08). "Stephen Colbert Has America by the Ballots". New York. <<http://nymag.com/news/politics/22322/index3.html>>. (Hämtad 2011-11-11).
- Thompson, Mark (2010-10-13). "Top General: Rumsfeld Was Worst Leader Ever". Swampland.blogs.time.com. <<http://swampland.blogs.time.com/2010/10/13/top-general-rumsfeld-was-worst-leader-ever/>>. (Hämtad 2010-11-27).
- "Transcript: President Bush on 'Fox News Sunday'" (2008-02-11). Foxnews.com. <<http://www.foxnews.com/story/0,2933,330234,00.html>>. (Hämtad 2010-11-26).
- Waldman, Paul (2006-08-03). "Things Get Ugly When Bush 'Trusts His Gut'". Alternet. <<http://www.alternet.org/story/39530/?page=1>>. (Hämtad 2010-11-25).
- Walsh, Joan (2006-05-03). "Making Colbert go away". Salon.com. <http://www.salon.com/opinion/feature/2006/05/03/correspondents/index_np.html>. (Hämtad 2010-11-11).
- Webley, Kayla (2010-11-10). "Who Will Be TIME's 2010 Person of the Year?". *Time*. <http://www.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,2028734_2028733_2028735,00.html>. (Hämtad 2010-11-15).
- Zak, Dan (September 25, 2010). "Stephen Colbert, in GOP pundit character, testifies on immigration in D.C.". *The Washington Post*. <<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/09/24/AR2010092402734.html>>. (Hämtad 2011-11).

5.3 Bilagor

5.3.1 Talet

Thank you, ladies and gentlemen. Before I begin, I've been asked to make an announcement. Whoever parked 14 black bulletproof S.U.V.'s out front, could you please move them? They are blocking in 14 other black bulletproof S.U.V.'s and they need to get out. (3)

Wow. Wow, what an honor. The White House correspondents' dinner. To actually sit here, at the same table with my hero, George W. Bush, to be this close to the man. I feel like I'm dreaming. Somebody pinch me. You know what? I'm a pretty sound sleeper -- that may not be enough. Somebody shoot me in the face. Is he really not here tonight? Dammit. The one guy who could have helped. (7)

By the way, before I get started, if anybody needs anything else at their tables, just speak slowly and clearly into your table numbers. Somebody from the NSA will be right over with a cocktail. Mark Smith, ladies and gentlemen of the press corps, Madame First Lady, Mr. President, my name is Stephen Colbert and tonight it's my privilege to celebrate this president. We're not so different, he and I. We get it. We're not brainiacs on the nerd patrol. We're not members of the factinista. We go straight from the gut, right sir? That's where the truth lies, right down here in the gut. Do you know you have more nerve endings in your gut than you have in your head? You can look it up. I know some of you are going to say "I did look it up, and that's not true." That's 'cause you looked it up in a book. (15)

Next time, look it up in your gut. I did. My gut tells me that's how our nervous system works. Every night on my show, the Colbert Report, I speak straight from the gut, OK? I give people the truth, unfiltered by rational argument. I call it the "No Fact Zone." Fox News, I hold a copyright on that term. (18)

I'm a simple man with a simple mind. I hold a simple set of beliefs that I live by. Number one, I believe in America. I believe it exists. My gut tells me I live there. I feel that it extends from the Atlantic to the Pacific, and I strongly believe it has 50 states. And I cannot wait to see how the Washington Post spins that one tomorrow. I believe in democracy. I believe democracy is our greatest export. At least until China figures out a way to stamp it out of plastic for three cents a unit. (23)

In fact, Ambassador Zhou Wenzhong, welcome. Your great country makes our Happy Meals possible. I said it's a celebration. I believe the government that governs best is the government that governs least. And by these standards, we have set up a fabulous government in Iraq. (26)

I believe in pulling yourself up by your own bootstraps. I believe it is possible -- I saw this guy do it once in Cirque du Soleil. It was magical. And though I am a committed Christian, I believe that everyone has the right to their own religion, be you Hindu, Jewish or Muslim. I believe there are infinite paths to accepting Jesus Christ as your personal savior. (30)

Ladies and gentlemen, I believe it's yogurt. But I refuse to believe it's not butter. Most of all, I believe in this president. (32)

Now, I know there are some polls out there saying this man has a 32% approval rating. But guys like us, we don't pay attention to the polls. We know that polls are just a collection of statistics that reflect what people are thinking in "reality." And reality has a well-known liberal bias. (35)

So, Mr. President, please, pay no attention to the people that say the glass is half full. 32% means the glass -- it's important to set up your jokes properly, sir. Sir, pay no attention to the people who say the glass is half empty, because 32% means it's 2/3 empty. There's still some liquid in that glass is my point, but I wouldn't drink it. The last third is usually backwash. Okay, look, folks, my point is that I don't believe this is a low point in this presidency. I believe it is just a lull before a comeback. (40)

I mean, it's like the movie "Rocky." All right. The president in this case is Rocky Balboa and Apollo Creed is -- everything else in the world. It's the tenth round. He's bloodied. His corner man, Mick, who in this case I guess would be the vice president, he's yelling, "Cut me, Dick, cut me!" and every time he falls everyone says, "Stay down! Stay down!" Does he stay down? No. Like Rocky, he gets back up, and in the end he -- actually, he loses in the first movie. (45)

OK. Doesn't matter. The point is it is the heart-warming story of a man who was repeatedly punched in the face. So don't pay attention to the approval ratings that say 68% of Americans disapprove of the job this man is doing. I ask you this, does that not also logically mean that 68% approve of the job he's not doing? Think about it. I haven't. (49)

I stand by this man. I stand by this man because he stands for things. Not only for things, he stands on things. Things like aircraft carriers and rubble and recently flooded city squares. And that sends a strong message: that no matter what happens to America, she will always rebound -- with the most powerfully staged photo ops in the world. (53)

Now, there may be an energy crisis. This president has a very forward-thinking energy policy. Why do you think he's down on the ranch cutting that brush all the time? He's trying to create an alternative energy source. By 2008 we will have a mesquite-powered car! (56)

And I just like the guy. He's a good joe. Obviously loves his wife, calls her his better half. And polls show America agrees. She's a true lady and a wonderful woman. But I just have one beef, ma'am. (58)

I'm sorry, but this reading initiative. I'm sorry, I've never been a fan of books. I don't trust them. They're all fact, no heart. I mean, they're elitist, telling us what is or isn't true, or what did or didn't happen. Who's Britannica to tell me the Panama Canal was built in 1914? If I want to say it was built in 1941, that's my right as an American! I'm with the president, let history decide what did or did not happen. (62)

The greatest thing about this man is he's steady. You know where he stands. He believes the same thing Wednesday that he believed on Monday, no matter what happened Tuesday. Events can change; this man's

beliefs never will. As excited as I am to be here with the president, I am appalled to be surrounded by the liberal media that is destroying America, with the exception of Fox News. Fox News gives you both sides of every story: the president's side, and the vice president's side. (67)

But the rest of you, what are you thinking, reporting on NSA wiretapping or secret prisons in eastern Europe? Those things are secret for a very important reason: they're super-depressing. And if that's your goal, well, misery accomplished. Over the last five years you people were so good -- over tax cuts, WMD intelligence, the effect of global warming. We Americans didn't want to know, and you had the courtesy not to try to find out. Those were good times, as far as we knew. (72)

But, listen, let's review the rules. Here's how it works: the president makes decisions. He's the decider. The press secretary announces those decisions, and you people of the press type those decisions down. Make, announce, type. Just put 'em through a spell check and go home. Get to know your family again. Make love to your wife. Write that novel you got kicking around in your head. You know, the one about the intrepid Washington reporter with the courage to stand up to the administration. You know - fiction! (77)

Because really, what incentive do these people have to answer your questions, after all? I mean, nothing satisfies you. Everybody asks for personnel changes. So the White House has personnel changes. Then you write, "Oh, they're just rearranging the deck chairs on the Titanic." First of all, that is a terrible metaphor. This administration is not sinking. This administration is soaring. If anything, they are rearranging the deck chairs on the Hindenburg! (82)

Now, it's not all bad guys out there. Some are heroes: Christopher Buckley, Jeff Sacks, Ken Burns, Bob Schieffer. They've all been on my show. By the way, Mr. President, thank you for agreeing to be on my show. I was just as shocked as everyone here is, I promise you. How's Tuesday for you? I've got Frank Rich, but we can bump him. And I mean bump him. I know a guy. Say the word. (86)

See who we've got here tonight. General Moseley, Air Force Chief of Staff. General Peter Pace, Chairman of the Joint Chiefs of Staff. They still support Rumsfeld. Right, you guys aren't retired yet, right? Right, they still support Rumsfeld. (89)

Look, by the way, I've got a theory about how to handle these retired generals causing all this trouble: don't let them retire! Come on, we've got a stop-loss program; let's use it on these guys. I've seen Zinni and that crowd on Wolf Blitzer. If you're strong enough to go on one of those pundit shows, you can stand on a bank of computers and order men into battle. Come on. (93)

Jesse Jackson is here, the Reverend. Haven't heard from the Reverend in a little while. I had him on the show. Very interesting and challenging interview. You can ask him anything, but he's going to say what he wants, at the pace that he wants. It's like boxing a glacier. Enjoy that metaphor, by the way, because your grandchildren will have no idea what a glacier is. (97)

Justice Scalia is here. Welcome, sir. May I be the first to say, you look fantastic. How are you? [After each sentence, Colbert makes a hand gesture, an allusion to Scalia's recent use of an obscene Sicilian hand gesture in speaking to a reporter about Scalia's critics. Scalia is seen laughing hysterically.] Just talking some Sicilian with my paisan. (101)

John McCain is here. John McCain, John McCain, what a maverick! Somebody find out what fork he used on his salad, because I guarantee you it wasn't a salad fork. This guy could have used a spoon! There's no predicting him. By the way, Senator McCain, it's so wonderful to see you coming back into the Republican fold. I have a summer house in South Carolina; look me up when you go to speak at Bob Jones University. So glad you've seen the light, sir. (106)

Mayor Nagin! Mayor Nagin is here from New Orleans, the chocolate city! Yeah, give it up. Mayor Nagin, I'd like to welcome you to Washington, D.C., the chocolate city with a marshmallow center. And a graham cracker crust of corruption. It's a Mallomar, I guess is what I'm describing, a seasonal cookie. (109)

Joe Wilson is here, Joe Wilson right down here in front, the most famous husband since Desi Arnaz. And of course he brought along his lovely wife Valerie Plame. Oh, my god! Oh, what have I said? I -- Je -- minetti (sp?). [looks horrified] I am sorry, Mr. President, I meant to say he brought along his lovely wife Joe Wilson's wife. Patrick Fitzgerald is not here tonight? OK. Dodged a bullet. (113)

And, of course, we can't forget the man of the hour, new press secretary, Tony Snow. Secret Service name, "Snow Job." Toughest job. What a hero! Took the second toughest job in government, next to, of course, the ambassador to Iraq. (116)

Got some big shoes to fill, Tony. Big shoes to fill. Scott McClellan could say nothing like nobody else. McClellan, of course, eager to retire. Really felt like he needed to spend more time with Andrew Card's children. Mr. President, I wish you hadn't made the decision so quickly, sir. (119)

I was vying for the job myself. I think I would have made a fabulous press secretary. I have nothing but contempt for these people. I know how to handle these clowns. In fact, sir, I brought along an audition tape and with your indulgence, I'd like to at least give it a shot. So, ladies and gentlemen, my press conference. (122)

BEGINNING OF "AUDITION TAPE"

Colbert shows a video of a mock press conference. It opens with an empty podium. Colbert's head rises from behind the podium until Colbert is standing at the podium. He addresses the assembled Washington press corps.

COLBERT: I have a brief statement: the press is destroying America. OK, let's see who we've got here today.

COLBERT (acknowledging various reporters): Stretch! (David Gregory nods)

Sir Nerdlington! (reporter nods)

Sloppy Joe! (reporter nods)

Terry Lemon Moran Pie! (Terry Moran nods)

Oh, Doubting Thomas, always a pleasure. (Helen Thomas smiles)

And Suzanne Mal -- hello!!

(Suzanne Malveaux stares at Colbert, looking unhappy. Colbert mimics putting a phone to his ear and mouths "call me.")

REPORTER: Will the Vice President be available soon to answer all questions himself?

COLBERT: I've already addressed that question. You (pointing to another reporter).

REPORTER: Walter Cronkite, the noted CBS anchor, . . .

COLBERT (interrupting): Ah, no, he's the former CBS anchor. Katie Couric is the new anchor of the CBS Evening News. Well, well, how do you guys feel about that?

You, tousle-haired guy in the back. Are you happy about Katie Couric taking over the CBS Evening News?

DAN RATHER: No, sir, Mr. Colbert. Are you? (Laughter)

COLBERT: Boom! Oh, look, we woke David Gregory up. Question?

DAVID GREGORY: Did Karl Rove commit a crime?

COLBERT: I don't know. I'll ask him.

(Colbert turns to Rove) Karl, pay attention please! (Rove is seen drawing a heart with "Karl + Stephen" written on it.)

GREGORY: Do you stand by your statement from the fall of 2003 when you were asked specifically about Karl, and Elliott Abrams, and Scooter Libby, and you said "I've gone to each of those gentlemen, and they have told me that they are not involved in this." Do you stand by that statement?

COLBERT: Nah, I was just kidding!

GREGORY: No, you're not finishing. You're not saying anything! You stood at that podium and said . . .

COLBERT (interrupting): Ah, that's where you're wrong. New podium! Just had it delivered today. Get your facts straight, David.

GREGORY: This is ridiculous. The notion that you're going to stand before us after having commented with that level of detail and tell the people watching this that somehow you've decided not to talk. You've got to . . .

(Colbert is seen looking at three buttons on the podium, labeled "EJECT," "GANNON" and "VOLUME." He selects the "VOLUME" button and turns it. We see Gregory's lips continue moving, but can't hear any sound coming out.)

COLBERT: If I can't hear you, I can't answer your question. I'm sorry! I have to move on. Terry.

TERRY MORAN: After the investigation began, after the criminal investigation was underway, you said . . .

(Colbert presses a button on the podium and fast-forwards through most of Moran's question.)

MORAN (continuing): All of a sudden, you have respect for the sanctity of a criminal investigation?

COLBERT (seen playing with rubber ball, which he is bouncing off attached paddle): No, I never had any respect for the sanctity of a criminal investigation. Activist judges! Yes, Helen.

HELEN THOMAS: You're going to be sorry. (Laughter)

COLBERT (looking vastly amused, mockingly): What are you going to do, Helen, ask me for a recipe?

THOMAS: Your decision to invade Iraq has caused the deaths of thousands (Colbert's smile fades) of Americans and Iraqis, wounds of Americans and Iraqis for a lifetime.

COLBERT (interrupting): OK, hold on Helen, look . . .

THOMAS (continuing): Every reason given, publicly at least, has turned out not to be true. My question is, why did you really want to go to war?

COLBERT (again interrupting): Helen, I'm going to stop you right there. (Thomas keeps talking.) That's enough! No! Sorry, Helen, I'm moving on. (Colbert tries to turn her volume off, but the knob falls off his controls.)

(Various reporters start shouting questions at Colbert.)

COLBERT (agitated): Guys, guys, please don't let Helen do this to what was a lovely day.

(Reporters keep shouting at him.)

COLBERT (putting his fingers over his ears and shouting in a high-pitched voice): Bllrrtt! No, no, no, no, no. I'm not listening to you!

Look what you did, Helen! I hate you!

(Helen Thomas glowers at Colbert.)

COLBERT (frantic): I'm out of here!

(Colbert pulls back the curtain behind him, desperately trying to flee. He says, "There is a wall here!" The press corps laughs. Colbert has difficulty finding a door from which to exit the room, echoing Bush's experience in China. He finally finds the door and hurries through it.)

COLBERT: It reeks in there! Ridiculous! I've never been so insulted in my life! Stupid job.

(Colbert continues walking away. We hear sinister-sounding music playing. We see Helen Thomas walking behind Colbert.)

(Colbert looks behind him, sees Thomas, and starts running.)

(Colbert trips over a roller skate. He yells "Condi!" We see a close-up of Helen Thomas' face, looking determined and angry. Colbert, increasingly panicked, gets up and continues running, running into a parking garage. He reaches an emergency call box, and yells into it.)

COLBERT: Oh, thank God. Help me!

ATTENDANT: What seems to be the problem, sir?

COLBERT: She won't stop asking why we invaded Iraq!

ATTENDANT: Hey, why did we invade Iraq?

COLBERT: NO!!! (runs toward his car)

(We see Helen Thomas, still walking toward him.)

(Colbert reaches his car, and fumblingly attempts to open it with his key. He is in such a desperate hurry that he fumbles with the keys and drops them. When he picks them up, he looks back and Helen is even closer. In his frantic rush, Colbert just can't get the key into the lock.)

(Just as his anxiety is getting completely out of control he suddenly remembers that he has a keyless remote -- so he just pushes the button on the keychain and the car unlocks immediately with the usual double squeak noise. Colbert jumps in and locks the door, and continues to fumble trying to start the car. He finally succeeds, and looks up to see Helen standing in front of the car, notepad in hand.)

COLBERT: NO!!! NO!!!

(Colbert puts the car into reverse and drives off, tires squealing. Thomas smiles.)

(Colbert is shown taking the shuttle from Washington, D.C. to New York. A car and driver are waiting for him at Penn Station. The uniformed man standing alongside the car opens the door and lets Colbert in.)

COLBERT: What a terrible trip, Danny. Take me home.

(The driver locks the doors, turns around, and says, "Buckle up, hon." IT'S HELEN THOMAS!!!)

COLBERT (horrified face pressed against car window): NO!!!

END OF "AUDITION TAPE"

STEPHEN COLBERT: Helen Thomas, ladies and gentlemen. Mr. Smith, members of the White House Correspondents Association, Madame First Lady, Mr. President, it's been a true honor. Thank you very much. Good night!

